

AYRANCI'DA KENTSEL ISI ADASINA KARŞI DOĞA TABANLI ÇÖZÜMLER POLİTİKA BELGESİ

“Bu kitapçık Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamen AYRANCIM DERNEĞİ'ne aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”

AYRANCI'DA KENTSEL ISI ADASINA KARŞI DOĞA TABANLI ÇÖZÜMLER POLİTİKA BELGESİ

Avrupa Birliği
sivil düşün

"Bu kitapçık Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Ayrançim Derneği'ne aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır."

Ayrancı'da Kentsel Isı Adasına Karşı Doğa Tabanlı Çözümler
Politika Belgesi

ISBN
978-625-95479-1-6

Baskı
500 Adet
Aralık 2024

Kavaklıdere Mahallesi, Balı Sokağı No:8/6
Çankaya-Ankara
Tel:(312) 425 86 00
www.ayrancim.org.tr e-posta: dernek@ayrancim.org.tr

Teknik Hazırlık / Kapak / Tasarım
Hermes Ofset

Baskı
Hermes Ofset Ltd. Şti.
Büyük Sanayi 1. Cadde No: 105 İskitler / ANKARA
Tel: 0312.384 34 32
Sertifika No: 47869

Avrupa Birliği
**sivil
düşün**

“Bu kitapçık Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Ayrancım Derneği'ne aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	5
ÖNSÖZ	11
1. KENTSEL ISI ADASI NEDİR?	17
2. AYRANCI'DA KENTSEL ISI ADASI	25
3. ÇALIŞTAY SÜRECİ	33
4. ÇÖZÜM ÖNERİLERİ, KİM NE YAPABİLİR?	43
5. POLİTİKA METNİ	47
6. AYRANCI'DA KENTSEL ISI ADASINA KARŞI DOĞA TABANLI ÇÖZÜMLER ÇALIŞTAYI	51

SUNUŞ

“HERKESİN
BİR KOMŞUYA
İHTİYACI VAR”

Ayrancım Derneği 2019 yılında kurulduktan sonra kent hakkı alanında hak savunuculuğu yapmak üzere çalışmalar planlamıştı ancak bu çalışmalar arasında iklim değişikliği konusu öncelikli konular arasında yoktu. Derneğimiz, 2020 yılında pandeminin de etkisiyle bütün planlamalarını gözden geçirmek zorunda kaldı.

Bu süreçte, çalışmamızın temelini oluşturacak bazı önemli gelişmeler yaşandı. Bunların başında, Ayrancı semtinde başlayan ve giderek hız kazanan kentsel dönüşüm çalışmaları geliyor. İlk başta her mahallede tek tük görülen bina yıkımları zamanla artış göstererek daha yaygın hale geldi. Bu arada yıkımların tedbir alınmadan yapılması çevre

halkının tepkisine sebep olmaya başlamıştı. Fakat bizim konuya daha fazla ilgi göstermemizin nedeni sadece yıkımların tedbirsizce yapılması değildi. Yıkımların yoğun asbest tehlikesi barındırması ve buna karşı tüm ilgililerin duyarsız kalmasıydı. Biz bununla ilgili çalışmaya başladığımızda başka bir şey daha dikkatimiz çekti; kentsel dönüşüm sadece binaları yıkmakla kalmıyor aynı zamanda Ayrancı'nın en kıymetli varlığı olan apartman arka bahçelerinin de tamamen yok edilmesine sebep oluyordu. Düşünsenize, 1950'li yıllardan kalma büyük ağaçlar bir gecede yok ediliyordu.

Bu çalışmanın gerekçelerinden bir diğeri ise 2020 yılında **Doğa Koruma Merkezi** tarafından yayınlanan "**Şehir Planlama Aracı Olarak Ekosistem Hizmetleri: Çankaya İlçesi Örneği**" çalışması oldu. Doğa Koruma Merkezi yayının tanıtımı için bizim de aralarında olduğumuz Çankaya ilçesindeki semt ve mahalle derneklerinin katılımıyla bir lansman düzenlemişti. Bu toplantıda Ayrancı semti için ilginç tespitler aktarıldı. Bunların en önemlisi parsel büyüklüğü, kat yüksekliği, cadde ve sokakların genişliği ve ağaç varlığı gibi özellikleri nedeniyle birbirine benzerlik gösteren Ayrancı semti ile Seyrantepe mahallesinin karşılaştırması oldu. Ayrancı'nın etrafını kuşatan yeşil alanlar ve sahip olduğu apartman arka bahçelerindeki ağaç varlığı nedeniyle Seyrantepe'den yaz sıcaklığı farkı 4 derece daha düşük çıkıyordu. Yani Ayrancı, Seyrantepe'den daha serin bir semt ve bu serinliğini etrafındaki yeşil alanlara, apartman arka bahçelerinin sağladığı doğal klima etkisine borçlu.

Kentsel Isı Adası Çalıştayı'nı düzenleme isteğimizin iki önemli dayanağı işte bunlardı.

Şu anda semtte kentsel dönüşüm nedeniyle yaşanan ağaç kıyımı çok değil on yıl sonra bizi daha sıcak günlerin beklediğinin habercisi. Bu konuda karar vericilerin hızla aksiyon almasından başka çare yok.

Ayrancı'nın kentsel ısı adası etkisine dikkat çekmek bu konuda bir duyarlılık oluşmasına, sorunun farkına varmamıza ve daha kritik soruları sormamıza neden olacaktır diye düşünüyoruz.

Ayrancı bu konuda nasıl bir rol oynayacak? Bu sorunun cevabını aramaya Ayrancı'yı tariflemekle başlayabiliriz aslında.

Ayrancı haritadan da görüleceği gibi bir su damlasına benzeten, etrafı yeşil kuşakla çevrilmiş bir alandır. Giriş kapısını **TBMM'nin geniş bahçesi** olarak alırsak Dikmen Caddesi boyunca Ayrancı pazarının karşısına denk gelecek şekilde **Kara Harp Okulu bahçesi** gibi büyük yeşil alanı ile çevrilmiştir. Bunun bittiği Çetin Emeç

Bulvarı göbeğinde **Dikmen Vadisi** başlar ve Güzeltepe mahallemizin arkasını yeşil ve sulak bir kuşakla çevirir. Vadinin bittiği yerden **Portakal Çiçeği Parkı, Botanik Parkı** ikilisi büyük iki kent parkı olarak yerini alırlar. Botanik Parkı aslında arkasını Çankaya Köşkü'ne yaslamıştır ki, bölgenin en büyük yeşil öbeğini buralar oluşturur. Botanik Parkı'nın bitiminde **Seymenler Parkı, İsveç ve Polonya Elçilikleri bahçeleri** yetişir ve **Kuğulu Park** ile buluşur. Buradan itibaren ise **Fransa, Almanya, eski ABD Elçiliği bahçeleri** ile tekrar TBMM'nin önündeki **Milli Egemenlik Parkı**'na ulaşır.

Görüldüğü üzere, Ayrancı, etrafını saran geniş yeşil kuşakların yanı sıra, en büyük desteğini apartman arka bahçelerindeki yeşil alanlardan alarak kendine özgü bir ekosistem oluşturmuş ve kentsel ısı adasının oluşumunu doğal bir şekilde engellemiştir.

Isı adalarının oluşmasında yeterince dikkat çekmediğimiz noktalardan birisi "**gölge**" alanlardır. Ayrancı semtinin en sahip olduğu ağaç varlığının semte en büyük katkısı büyük gölgelik alanlar sağlamasıdır. Bunu sokakların kullanımında hemen görebiliriz. Sokakta özellikle yaz aylarında yürümek için mutlaka gölgelik alanları, ağaç altlarını tercih etmemizin sebebi budur. Gölge alanların en dikkat çekici katkısı zeminin, asfalt ya da kaldırımların da ısınmasını engellemeleridir. Bu alanların daha az ısınması aynı zamanda bunların yeniden ısı üretmesini de engelleme kapasitesini güçlendirir. Yani "**az ısınan, az ısıtır.**"

Ayrancı diğer yanıyla üç büyük derenin arasına kurulmuş bir semttir. Bir yanında **Kavaklıdere** ile diğer yanında **Dikmen deresi** ile sınırlanmıştır. Ortasında da **Hoşdere** geçmektedir. Bu dereler şimdi debisini yitirmiş, yatağını kaybetmiş, yer altına kanalların içine hapsedilmiş olsa da etkisini hissetmemek elde değil. Bu dereler yıllar boyunca Ayrancı'nın iklimini etkileyerek çevresindeki yeşil örtünün varlığını sürdürmesine ve gelişmesine katkı sağlamışlardır.

Derelerin üstlerinin açılarak yeniden canlandırılması uzun zamandır bir fantezi gibi görülmekteydi. Bu konuda hep yurt dışından örnekler verildiğinden bunların ülkemizde hayata geçmesinin neredeyse imkânsız olduğu düşünülmekteydi. Eskişehir örneği, derelerin korunarak yaşamın içine katılmasının değerini herkesin gündemine yeniden taşıdı.

Dereler cılız da olsa varlığını koruyorken bunları canlandırmak hem kentimize hem semtimize en büyük katkı en kıymetli ödül olacaktır.

Pandemi dönemi hayatımızdaki önemsiz gibi görünen pek çok detayı yeniden keşfettiğimiz bir dönem oldu. Komşuluk bunlardan birisiydi. Kimseyle yüz yüze iletişim kuramadığımız zamanlarda apartmandaki karşı komşumuzu yeniden keşfetmiştik. Kapılarını açmış, herkesin kendi kapısında oturup uzaktan konuştuğu o fotoğrafı hepimiz hatırlamışsınızdır. Pandeminin bize yeniden keşfettirdiği şeylerden birisi de mahallemizdeki **kuşlar** olmuştuk. Evet, kuşları yeniden keşfedip, peşlerine düşmüştük. Trafik gürültüsü yok olduğunda kuşların seslerini yeniden duymaya başlamıştık.

Ayrancı semtinin ekosistemi sadece semti serinletmekle kalmıyor. Burada diğer canlı türlerine özellikle kuşlara yuva olarak hizmet veriyor. Sadece ağaçlar değil, çalılar ve diğer bitki türlerinin varlığı, yer altı sularının yer üstünde özgürce akması bütün canlı türleri için bir yaşam alanı sağlıyor.

Ayrancım Derneği, iklim değişikliği ve kentlerin ekosisteminin korunması çerçevesinde bu çalışma ile önemli bir farkındalık yaratmış ve semtimizin kentsel dönüşüm tehdidi ile sahip olduğu ekosisteminin yok olmasına izin verilmemesi gerektiğini ortaya koymuştur. Sonraki süreçte yetkili kurumlarla bu tehlikenin önünü almak noktasına işbirlikleri arayacak ve bunun geliştirecektir.

Çalışmaya katkı koyan tüm katılımcılara, kurumlara ve işbirliği sağlayan örgütlerimize teşekkür ederiz.

Ali Necati Koçak

Ayrancım Derneği Başkanı

Atakule'de Ayrancıya bakış

Dikmen Vadisi

Atakule ve Botanik Parkı

Meclis parkındaki ağaç varlığı

Apartman arka bahçelerinin otoparka dönüşümü

Kentsel dönüşüm nedeniyle yok olan arka bahçeler

ÖNSÖZ

“ŞEHİR
MERKEZİNDEKİ
SICAKLIKLAR KIRSAL
ALANLARA GÖRE
BELİRGİN ŞEKİLDE
DAHA YÜKSEKTİR”
LUKE HOWARD

Kentsel ısı adası etkisi, kentlerin çevresindeki kırsal alanlara kıyasla daha sıcak olması durumunu ifade etmektedir. 19. yüzyılın başlarında **Luke Howard** tarafından Londra üzerinde yaptığı gözlemlerle ilk kez tanımlanan bu kavram, genellikle yoğun yapılaşma, asfalt ve beton yüzeylerin ısıyı emmesi ve yavaşça salması, yeşil alanların azalması ve antropojenik (insan kaynaklı) ısı salınımı gibi nedenlerle ortaya çıkar. Howard, şehir merkezindeki sıcaklıkların kırsal alanlara göre belirgin şekilde daha yüksek olduğunu belgeleyen ilk kişidir. Kentsel ısı adası etkisinin etkileri kısa vadeli ve uzun vadeli olarak sınıflandırıldığında durumun aciliyeti ortaya çıkmaktadır.

KISA VADELİ ETKİLER:

Sağlık Üzerindeki Olumsuz Etkiler: Yüksek sıcaklıklar, özellikle sıcak hava dalgalarında, insan sağlığını olumsuz etkiler; sıcak çarpması ve kardiyovasküler rahatsızlıklar artar.

Enerji Tüketiminde Artış: Soğutma ihtiyaçları nedeniyle elektrik tüketimi artar, bu da enerji maliyetlerini yükseltir ve enerji altyapısı üzerinde baskı oluşturur.

Hava Kalitesinin Bozulması: Sıcaklık artışı, ozon ve diğer kirleticilerin oluşumunu hızlandırarak hava kirliliğini artırır.

UZUN VADELİ ETKİLER:

Ekolojik Dengesizlik: Doğal habitatların yok olması ve iklim değişikliğine katkı.

Şehir Planlama Sorunları: Isı adası etkisi, altyapı planlamalarını ve yeşil alan politikalarını uzun vadede şekillendirir.

Toplumsal Eşitsizliklerin Derinleşmesi: Düşük gelirli mahallelerde genellikle daha az yeşil alan olduğu için bu bölgelerde yaşayan insanlar ısı adası etkisinden daha fazla etkilenir.

Kentsel ısı adası etkisi, modern kentleşmenin bir sonucu olarak ortaya çıkan çevresel bir kavramdır. Nüfusun, yapılaşmanın ve trafiğin artmasıyla kentte hissedilir hale gelmiş olan ısı artışı, Türkiye'nin başkenti Ankara için de dikkat çekici bir hal almıştır. Kent merkezi insan, bina ve araç sayısındaki artışla paralel olarak yeşil alanlarını kaybetmektedir. Gün içinde özellikle yaz aylarında yaşanmaz hale gelen kent merkezlerinden kaçış noktaları ise klimalı kapalı alanlardır. Büyük yeşil alanlar kent merkezinden uzaktır ve serinlemek için bu alanlara gitmek mümkün değildir. Bunun farkındalığıyla yoğun yapılaşmanın olduğu kent merkezleri ve yeşil alanların yoğun olduğu alanlara ilişkin karşılaştırmalı bir çalışma yapmak kentsel ısı adası etkisini anlamak için etkilidir. Bir başka etkili çalışma ise fiziksel olarak benzer özelliklere sahip olmasına rağmen yeşil alan açısından farklılıklara sahip iki semtin karşılaştırılmasıdır. Doğa Koruma Merkezi tarafından bu kapsamda bir çalışma yapılmış Ayrancı ile Seyrantepe karşılaştırılmıştır.

Ayrancı'nın sahip olduğu yeşil alanlara rağmen kentsel ısı adası etkisindeki artış dikkate değer bir seviyeye gelmiştir. Bu farkındalıkla Ayrancı'da Kentsel Isı Adası Etkisi çalışması yapılmıştır. Bu bağlamda çalışma, Doğa Koruma Merkezi tarafından hazırlanan "Şehir Planlama Aracı Olarak Ekosistem Hizmetleri: Çankaya İlçesi Örneği"

başvurusu ile ilham bulmuştur. Söz konusu çalışma, Ankara'nın çeşitli mahallelerdeki ekosistem hizmetlerinin belirlenmesi, bu hizmetlerin şehir planlama süreçlerindeki rolünü vurgulama ve çözüm odaklı yaklaşımlar sunma amacı taşımaktadır. Doğa Koruma Merkezinin çalışmasından hareketle, Ayrancı semti özelinde kentsel ısı adası etkisi, yeşil alanların ekosistem hizmetlerindeki rolü ve çözüm yolları üzerine odaklanılmıştır. Çalıştayın bir sonraki bölümlerinde, bu veriler ışığında Ayrancı'nın detaylı bir analizine yer verilmiştir.

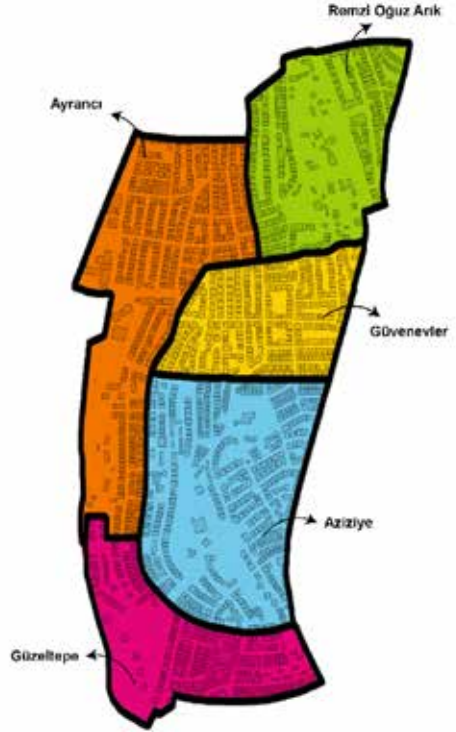
Bu çalışmanın Ayrancı özelinde çıktılarını derinleştiren bir diğer temel adım ise mahalledeki kentsel ısı adası farkındalığını ortaya koymaya yönelik anket ve çalıştay süreçleridir. Bu kapsamda, şu başlıklar altında detaylı incelemeler yapılmıştır:

Anket Çalışması: Katılımcılar, Ayrancı'daki yeşil alanların durumu, kentsel ısı adası etkisi ve bu etkilerin yerel iklim düzenlemesine katkısı hakkında görüşlerini paylaşmıştır. Anket sonuçları, mahallede farkındalığın artırılması gerektiğini ortaya koymuştur.

Isı Adası Hesaplama Süreci: Uydu verileri ve saha çalışmaları temelinde, Ayrancı'daki yüzey sıcaklıkları haritalanmış ve kentsel alanların mikro iklime etkisi detaylandırılmıştır. Bu analiz, mahallede yeşil altyapı projelerinin öncelikli olarak ele alınması gerektiğini göstermiştir.

Çalıştay Süreci: Mahalle sakinleri, yerel uzmanlar ve şehir plancıları ile bir araya gelinerek kentsel ısı adası etkileri ve bu etkilerin azaltılmasına yönelik öneriler tartışılmıştır.

Bu rapordan hareketle, Ayrancı semti özelinde kentsel ısı adası etkisi, yeşil alanların ekosistem hizmetlerindeki rolü ve çözüm yolları üzerine odaklanılmıştır.

Ayrancı Semt ve Yeşil Alanlar

Ankara'nın merkezinde yer alan Ayrancı, yaklaşık 50 bin kişilik bir nüfusa sahip beş mahalleden oluşmaktadır. Semt, kentsel yeşil alanlar açısından oldukça zengin bir yapıya sahiptir. Çevresinde yer alan ormanlar, şehir parkları, cadde ağaçları ve özel mülklerdeki yeşil alanlar, Ayrancı'yı doğal bir vaha haline getirmektedir. Bu yeşil alanlar, yalnızca semtin estetik değerini artırmakla kalmayıp, aynı zamanda halkın fiziksel ve psikolojik sağlığına katkı sağlamakta ve kentin iklimi düzenlemesine hizmet etmektedir.

Konut Bahçelerinin Önemi

Konut bahçeleri, Ayrancı'nın yerel iklim düzenleme ve yeşil altyapı açısından kritik unsurlarından biridir. Ayrancı ve Seyranbağları arasında yaklaşık 4°C'lik sıcaklık farkı, apartman bahçelerindeki ağaç varlığı ve büyüklüğü ile ilişkilendirilmiştir. Ancak, kentsel yenileme süreciyle birlikte arka bahçelerdeki yetişkin ağaçlar ciddi tehdit altındadır. Bu nedenle, konut bahçelerindeki ağaçların korunması, semtin ekolojik dengesini ve iklim düzenleme kapasitesini güçlendirmek için temel bir öncelik olarak ele alınmalıdır.

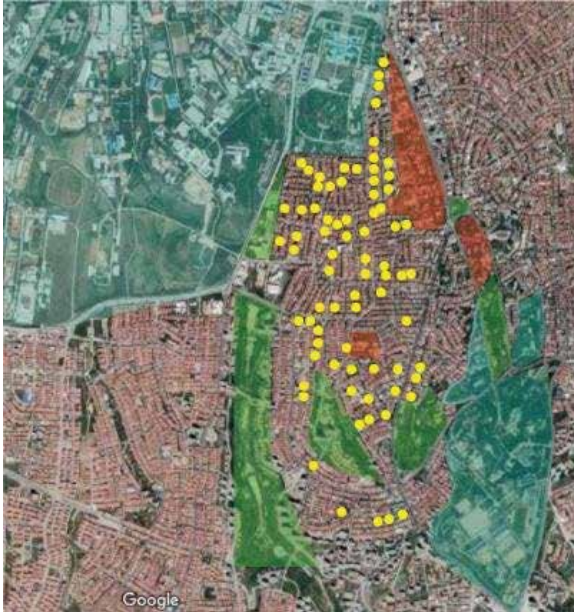
Botanik Envanter Çalışmaları

Ayrancı'nın sunduğu ekosistem hizmetleri arasında rekreasyon, hava temizleme ve yerel iklim düzenleme öne çıkmaktadır. Bu hizmetlerin sürdürülebilir bir şekilde devam edebilmesi için kentsel yeşil alanların korunması ve geliştirilmesi kritik önemdedir. Bu bağlamda, iki temel öneri sunulmaktadır:

Ayrancı'daki ağaçların bireysel faydalarının haritalanması ve korunması için bir ağaç veri tabanı oluşturulmalıdır.

Konut bahçelerinde yer alan bitki envanteri detaylı bir şekilde belgelenmelidir.

Bu girişimlerin, Ayrancı'nın kentsel yeşil altyapısını güçlendirmek ve semtin geleceğe dirençli bir kent modeli olarak öne çıkmasını sağlamak adına önemli adımlar olduğu değerlendirilmektedir.

- Şehir Parkları
- Kamu Binaları
- Büyükelçilikler
- Özel Mülklerdeki Ormanlık Alanlar

BÖLÜM 1: KENTSEL ISI ADASI NEDİR?

1. KENTSEL ISI ADASI NEDİR?

Kentsel ısı adası beton, asfalt gibi geçirimsiz malzemelerin yoğunlaştığı kent merkezlerinin çevresindeki kırsal yerleşimlere göre daha sıcak olması durumunu ifade eder. Gün boyunca ısınan kentlerin, gece sıcaklıkları da oldukça yüksektir ⁽¹⁾ Bu kavram aynı ilçe sınırları içerisinde bile kentin bazı bölgelerindeki sıcaklık değerlerinin diğer alanlardan farklı olmasını ifade edebilir. Bu durum yalnızca büyük şehirlerin genel bir sorunu olmakla kalmayıp, Ayrancı gibi mahalle ölçeğinde de kendini göstermektedir.

KENTSEL ISI ADASININ SEBEPLERİ

Betonlaşma ve Asfaltlanma: Yeşil alanların yerini beton ve asfalt yüzeylerin alması, güneş ışınlarının yutulmasına ve havanın ısınmasına neden olur.

Bina Yoğunluğu ve Yüksekliği: Yoğun yapılaşma, rüzgar hareketlerini engeller ve binaların dış duvarlarında ısı birikimine yol açar.

Trafik ve Endüstriyel Faaliyetler: Araçların egzoz gazları ve endüstriyel tesislerden çıkan atık ısı, hava sıcaklığını yükseltir.

Yalıtım Eksiklikleri: Eski binalarda yetersiz yalıtım, hem ısı kayıplarına neden olur hem de binaların dış yüzeylerinin daha fazla ısınmasına yol açar.

Yeşil Alanların Azalması: Ağaçlar, buharlaşma yoluyla havayı soğutur ve gölge oluşturarak yüzey sıcaklığını düşürür. Yeşil alanların azalması, bu doğal klima sisteminin zayıflamasına neden olur.

1 Taha, H., Akbari, H., Rosenfeld, A., Huang, J. 1988. Residential cooling loads and the urban heat island—the effects of albedo. Building and Environment, 23(4), 271–283. [https://doi.org/10.1016/0360-1323\(88\)90033-9](https://doi.org/10.1016/0360-1323(88)90033-9)

ANKET ÇALIŞMASI: KATILIMCI PROFİLİ VE BULGULAR

Anket, Ayrancı'daki kentsel ısı adası etkisine dair farkındalık seviyesini, endişeleri ve çözüm önerilerini anlamayı amaçlamıştır. Çeşitli yaş gruplarından ve mesleklerden katılımcıların görüşleri alınarak mahalleyi temsilen güçlü bir veri seti oluşturulmuştur. Ankete toplam 89 kişi katılmıştır. Katılımcıların %57'si kadın, %40'ı erkek, %3'ü ise diğer kategorisinde yer almıştır. Yaş grupları açısından katılımcıların %70,8'i 25-55 yaş aralığında yer alarak, aktif çalışma hayatında olan bireylerin görüşleri ağırlıklı olarak temsil edilmiştir.

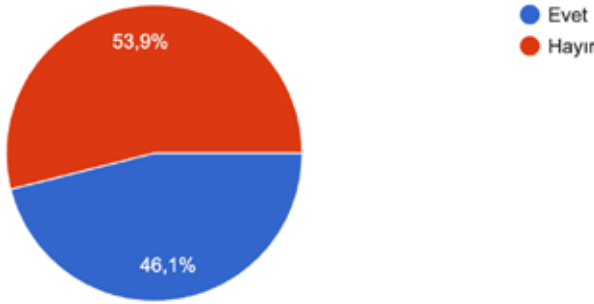
Bulgular şu şekilde özetlenebilir:

Farkındalık Seviyesi:

- Katılımcıların %53,9'u kentsel ısı adası kavramını daha önce duymamış.
- Bu durum, konuya dair bilgilendirme kampanyalarına ve halkın farkındalığını artıracak çalışmalara ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Kentsel ısı adası kavramını daha önce duydunuz mu?

89 yanıt

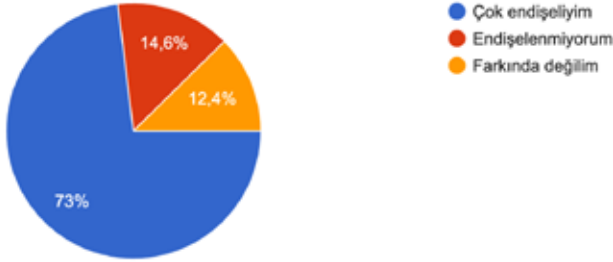

Endişe Seviyesi:

- Katılımcıların %73'ü sıcaklık artışını ciddi bir sorun olarak algılamış, sağlık üzerindeki etkiler konusunda endişelerini dile getirmiştir.
- En sık belirtilen sorunlar arasında solunum problemleri (%56), uyku bozuklukları (%66) ve sıcak çarpması (%73,8) yer almaktadır.

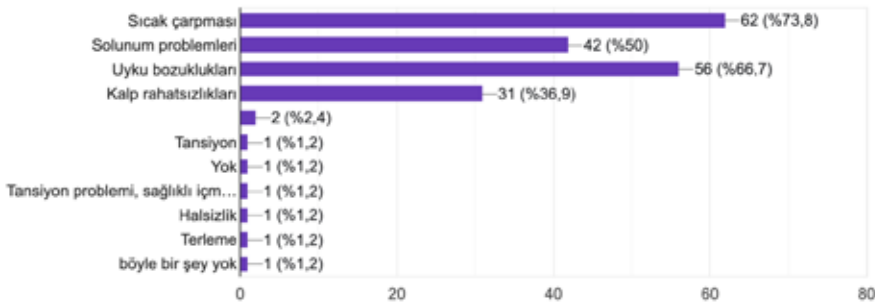
Kentsel ısı adası: Şehirlerin, yoğun yapılaşma ve asfalt yüzeyler nedeniyle çevresindeki doğal alanlara göre daha sıcak hale gelmesidir. Bu konu hakkında düşündükleriniz nelerdir?

89 yanıt

Yüksek sıcaklıkların sağlık üzerindeki olası etkileri nelerdir? (Önceki soruya cevabınız evet ise bu soruyu yanıtlayabilirsiniz ve birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

84 yanıt

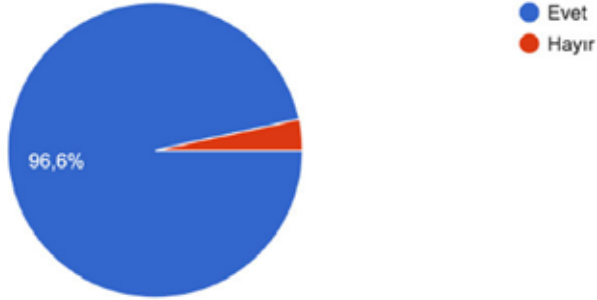

Yeşil Alan ve Gölge İhtiyacı:

- Katılımcıların %96'sı mahalledeki yeşil alanların artırılması gerektiğini düşünmektedir.
- %87'si gölgeli alanların yetersiz olduğunu ifade ederek, bu tür alanların artırılması gerektiğini vurgulamıştır.

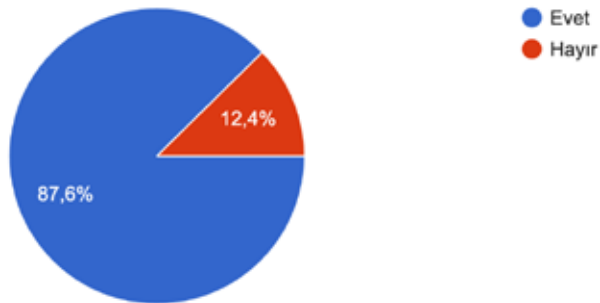
Mahallenizde ağaçların ve yeşil alanların sayısının artırılması gerektiğini düşünüyor musunuz?

89 yanıt

Mahallenizde gölge alanların yetersiz olduğunu düşünüyor musunuz?

89 yanıt

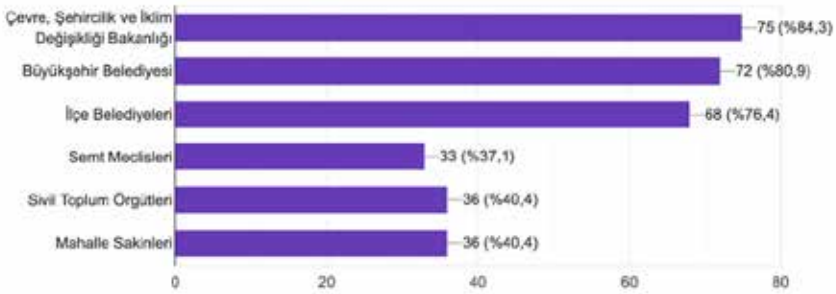
Yerel Yönetim ve Toplumdan Beklentiler:

- Katılımcılar, kentsel ısı adası etkisini azaltma konusunda en büyük sorumluluğu belediyelere ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na yüklemiştir.
- Belediye düzeyinde bilgilendirme kampanyaları, çevresel iyileştirme projeleri ve kentsel yenileme çalışmaları beklenmektedir.
- Bakanlık düzeyinde ise iklim düzenleme politikalarının mahalle ölçeğinde uygulanması ve yasal düzenlemeler ile bu politikaların desteklenmesi önerilmektedir.

Mahallenizde kentsel ısı adası etkisini azaltmak için en çok hangi aktörlere görev düşüyor?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

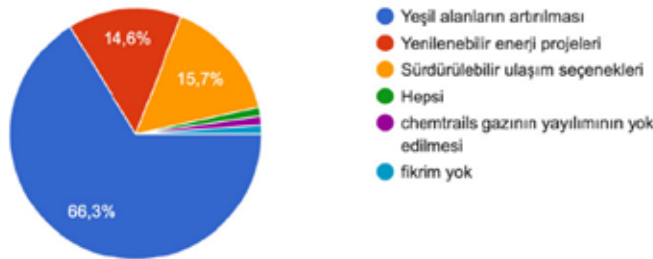
89 yanıt

Mahallenizde kentsel ısı adası etkisini azaltmak için hangi projelerin yapılmasını isterdiniz?

(Diğer ise belirtiniz.)

89 yanıt

SWOT ANALİZİ: AYRANC'I'NIN DURUMU

SWOT analizi, Ayrancı'nın mevcut durumunu daha net anlamamıza olanak tanımaktadır. Güçlü yönler arasında mahallede nispeten yüksek yeşil alan oranı ve çevre bilinci yüksek bir nüfus bulunmaktadır. Bu özellikler, mahallede sürdürülebilirlik projelerinin başarılı bir şekilde uygulanabileceği bir temel oluşturur. Ancak, yoğun yapılaşma ve eski binalardaki yalıtım eksiklikleri gibi zayıf yönler, kentsel ısı adası etkisini arttırmakta ve mahallenin ekolojik dengesini olumsuz etkilemektedir.

Fırsatlar açısından bakıldığında, yeşil çatı ve dikey bahçe uygulamaları gibi yenilikçi çözümler mahallede çevresel faydaları artırabilir. Ayrıca, enerji verimliliği projelerinin teşvik edilmesi, hem enerji tasarrufuna hem de karbon salınımının azalmasına katkı sağlayabilir. Buna karşın, tehditler bölümünde yer alan iklim değişikliği, su kıtlığı ve kentleşme baskısı gibi unsurlar, mahalledeki çevresel sorunların daha da büyümesine yol açabilir. Bu tehditlerin etkisini azaltmak için toplumsal farkındalığın artırılması ve yeşil altyapı projelerine öncelik verilmesi büyük önem taşımaktadır.

Güçlü Yönler (Var Olan İyi Durumlar)	Zayıf Yönler (Düzeltilmesi Gereken Durumlar)	Fırsatlar (Yakalanabilecek İyileştirme Alanları)	Tehditler (Dışarıdan Gelen Riskler)
Bölgede yeşil alanların diğer yerlere göre daha fazla	Yeni binaların hızla yapılması ve yeşil alanların azalması	Binaların daha yeşil hale getirilerek ısı yalıtımı sağlanması	Küresel ısınma ve doğal afetlerin artması
Halkın genel olarak yaşam standardı ve çevreye duyarlılığı diğer ilçelere oranla yüksek.	Eski binalarda yalıtım eksikliği Binaların ısıyı tutma özelliğinin yetersiz olması	Daha az enerji tüketen sistemlere geçiş yapılması	Nüfusun artmasıyla birlikte şehirleşmenin hızlanması
Semt genelinde düşük katlı yapılaşma	Yeşil alanların yerini beton ve asfaltın alması	İnsanların çevre sorunlarına karşı bilinçlendirilmesi.	Su kaynaklarının azalması ve kuraklığın artması.

SWOT analizinde yer alan güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar ve tehditler, mahalledeki durumun bir fotoğrafını sunar. Bu analizden yola çıkarak, Ayrancı'nın hem kentsel ısı adası etkisiyle mücadelesinde hem de sürdürülebilir bir mahalle modeli oluşturmasında öncelikli stratejiler belirlenebilir. Özellikle güçlü yönlerin fırsatlarla birleştirilmesi, mevcut sorunların üstesinden gelmek için önemli bir temel oluşturur. Bu bağlamda, mahallede hem bireysel hem de kolektif bir çevresel duyarlılık yaratılması, geleceğe yönelik çözümler geliştirilmesinde kilit rol oynayacaktır.

SWOT analizini daha eyleme dönük hale getirmek için şu öneriler geliştirilebilir:

- Güçlü yönlerden faydalanma: Çevre bilinci yüksek mahalle sakinleriyle ortak projeler geliştirilebilir. Örneğin, yerel ağaçlandırma kampanyaları veya konut bahçeleri için topluluk etkinlikleri düzenlenebilir.
- Zayıf yönleri iyileştirme: Eski binaların enerji verimliliğini artırmaya yönelik teşvik programları ve eğitimler başlatılabilir.
- Fırsatların değerlendirilmesi: Yerel yönetimlerle iş birliği yapılarak, mahallede yeşil altyapının genişletilmesi için kaynak sağlanabilir. Ayrıca, AB fonlarından veya ulusal çevre programlarından yararlanılabilir.
- Tehditlere karşı savunma: Küresel ısınma ve yapılaşma baskısına karşı, yerel iklim eylem planları ve sıkı çevresel koruma politikaları hayata geçirilebilir.

BÖLÜM 2:
AYRANCI'DA
KENTSEL ISI ADASI

2. AYRANCI'DA KENTSEL ISI ADASI

KÜRESEL ISINMA VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN TEHDİTLERİ

21. Yüzyılda hissedilir düzeye ulaşan iklim değışikliği ve artan sıcaklıklar dünya ve insanlık için ciddi bir tehdit haline gelmektedir. Yapılan bilimsel çalışmalar ve dünya çapında kabul gören raporlar, bu tehditin etkilerinin her geçen yıl daha belirgin hale geldiğini göstermektedir. Dünya Meteoroloji Örgütü'ne göre, 2023-2027 yılları arasında bir yılın, kayıtlara geçen en sıcak yıl olan 2016'dan daha sıcak olması ihtimali neredeyse kesin görölmektedir. Bu durum, iklim krizinin geri dönölmez bir noktaya ulaşabileceği endişesini de beraberinde getirmektedir.

KENTSEL ALANLARDA ANİ SELLER VE ISI ADASI ETKİSİ

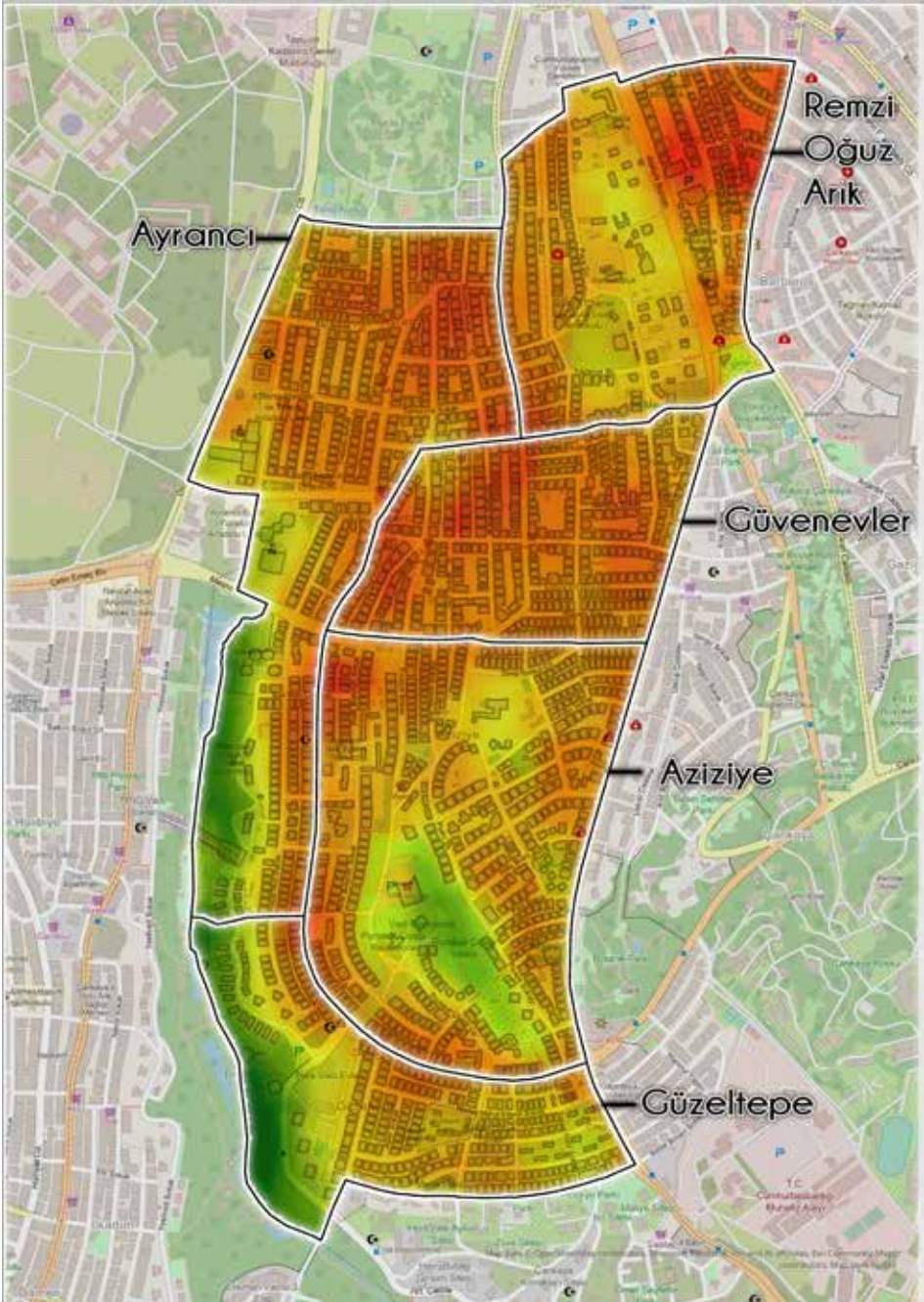
Sıcaklık artışlarının yanı sıra, ani seller de özellikle kentler için büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Son on yılda Ankara ve İstanbul gibi büyük kentlerde su geçirmeyen mekânsal yüzeylerin oranının iki katına çıktığı tespit edilmiştir. Bu su geçirmez yüzeyler, doğal su döngüsünü bozarak suyun toprakla buluşmasını engellemektedir. Sonuç olarak, bu durum sellerin daha yıkıcı hale gelmesine ve kentsel altyapının ciddi zararlar görmesine yol açmaktadır. Ankara'da hissedilen yüksek sıcaklıklar ve sel baskınları, birleşik afetler zinciri oluşturmaktadır. Gıda güvenliği, kuraklık, sel felaketleri ve insan sağlığını tehdit eden aşırı sıcaklar, birleşik afetler çağının önemli örneklerindedir.

PARİS ANLAŞMASI VE KENT POLİTİKALARININ ROLÜ

Paris Anlaşması, bu krizle mücadelede kritik bir adım olarak öne çıkmaktadır. Anlaşma kapsamında katılımcı ülkeler, dünya sıcaklığını sanayi öncesi dönem seviyelerine kıyasla 2°C'nin altında tutmayı ve mümkünse 1,5°C ile sınırlamayı taahhüt etmektedir. Ancak bu hedeflere ulaşabilmek için sanayi, enerji, tarım ve kentsel politikaların koşullu bir şekilde entegre edilmesi gerekmektedir. Özellikle kent politikaları, hem iklim krizinin etkilerini azaltma hem de direnci artırma noktasında merkezi bir role sahiptir. Bu bağlamda, yaşanan meteorolojik olaylar ve kentsel politikalar arasındaki ilişkileri anlamak için veri temelli yaklaşımların benimsenmesi bir zorunluluk haline gelmiştir.

Görsel 1: Bitki Yoğunluk Endeksi Haritası

Görsel 2: Ayrancı Kentsel Isı Adası Haritası

AYRANCI'DA KENTSEL ISI ADASI HARİTASI VE BULGULAR

Bu projede, kentsel politikaların yanlış uygulamalarının kentlerde ne derece ısı farklılıklarına yol açtığını göstermek amacıyla Ankara'nın Ayrancı Semtini için bir kentsel ısı adası haritası oluşturulmuştur. Harita, Landsat 8 uydu görüntüleri kullanılarak ve uzaktan algılama yöntemiyle hazırlanmıştır. Çalışmada şu temel aşamalar gerçekleştirilmiştir:

Uydu Verilerinin Toplanması: Landsat 8 uydu görüntüsünden, özellikle termal radyasyonu ölçen Band 10 verileri ayrıştırılmış ve çalışma alanının termal yüzeyi belirlenmiştir.⁽²⁾

Termal Verilerin Analizi: Toplanan veriler üzerinden alanın termal radyasyon değerleri hesaplanmış ve bu değerler yüzey sıcaklığına dönüştürülmüştür.⁽³⁾

Mekânsal Dağılımın Belirlenmesi: Alan genelindeki ortalama sıcaklık değerleri ile Ayrancı Semtini'nin belirli bölgelerindeki sıcaklık değerleri karşılaştırılmış ve bu bölgelerdeki ısı farklılıkları netleştirilmiştir.⁽⁴⁾

YEŞİL ALANLARIN SERİNLETİCİ ETKİSİ

Yeşil alanlar, kentsel ısı adası etkisini azaltmakta önemli bir rol oynamaktadır. Sağladıkları gölge ve terleme yoluyla sıcaklık farkını azaltırlar. Harita analizine göre, Dikmen Vadisi'ne komşu olan Güzeltepe Mahallesi, vadi üzerinden gelen hava akışının ve bitki örtüsünün etkisiyle daha düşük sıcaklık değerlerine sahiptir. Benzer şekilde, Aziziye Mahallesi'ndeki Portakal Çiçeği bölgesi, yoğun yeşil alan varlığı sayesinde görece daha serin bir mikroklimaya sahiptir.

İki görselden de anlaşılacağı üzere, bitki endeksinde koyu yeşil olan bölgeler, ısı adası haritasında en soğuk bölgeler olarak öne çıkmaktadır. Bu durum, yeşil alanların varlığının kentsel ısı adası ile mücadelede ne kadar etkili olduğunu ortaya koymaktadır.

YOĞUN YAPILAŞMANIN ISI ADASI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Buna karşılık, ısı adası etkisinin en yoğun hissedildiği alan, Remzi Oğuz Arık Mahallesi'nin Barbaros Mahallesi ile olan sınırında tespit edilmiştir. Yoğun yapılaşma ve yetersiz yeşil alan planlaması, bu bölgede sıcaklığın artmasına neden olmuştur. Haritada kırmızı tonlarla işaretlenen bu alan, şehirselleşmenin etkisiyle ısı adası etkisinin en belirgin olduğu yerlerden biridir.

2 $L=ML \times Q_{cal} + AL$

3 $LST = K2 / \ln(K1/L + 1) LST$

4 $UTFVI = TLST - T_{mean} / T_{mean}$

SONUÇ VE ÖNERİLER

Ayrancı, Ankara'nın diğer bölgelerinden farklı olarak nispeten düşük yapı yoğunluğu ve stratejik konumuyla öne çıkan bir semttir. Ancak bölgenin bu karakteristiğini kaybetme riski artmaktadır. Yeşil alanların korunması, yeni alanların oluşturulması ve mevcut yapılaşma düzeninin yeniden değerlendirilmesi, Ayrancı'yı gelecekteki ısı adası etkilerinden koruyabilecek önemli adımlardır.

Özellikle Dikmen Vadisi'nin etkisinin maksimum seviyede kullanılması, şehir planlamasında yeşil koridorların desteklenmesi ve mahalle bazlı iklim eylem planlarının uygulanması gerekmektedir. Bu adımların hayata geçirilmesi, sadece Ayrancı sakinleri için değil, Ankara genelinde daha yaşanabilir bir şehir yaratmak için kritik bir öneme sahiptir.

AYRANCI'NIN EKOSİSTEM HİZMETLERİ

Çalışmada kullanılan kaynak olan "Şehir Planlama Aracı Olarak Ekosistem Hizmetleri: Çankaya İlçesi Örneği," Doğa Koruma Merkezi tarafından hazırlanmıştır ve Çankaya ilçesindeki ekosistem hizmetlerinin mekânsal haritalanması, bu hizmetlerin güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesi, kentsel planlama ve stratejilere altlık oluşturma amacı taşımaktadır. Bu kapsamda yeşil altyapı ve doğa tabanlı çözümler gibi önemli yaklaşımları içeren çalışma, mahalle ölçeğinde detaylı analizler sunmaktadır.

SEL VE TAŞKIN KONTROLÜ

Ayrancı, Çankaya'nın yapı yoğunluğunun yüksek olduğu mahallelerinden biridir ve alt rakımlarda yer alması nedeniyle sel ve taşkın riski taşımaktadır. Özellikle yüzey geçirimsiz alanların yoğunluğu, taşkın riskinin artmasında önemli bir rol oynar.⁽⁵⁾

KONUT BAHÇELERİNİN ROLÜ

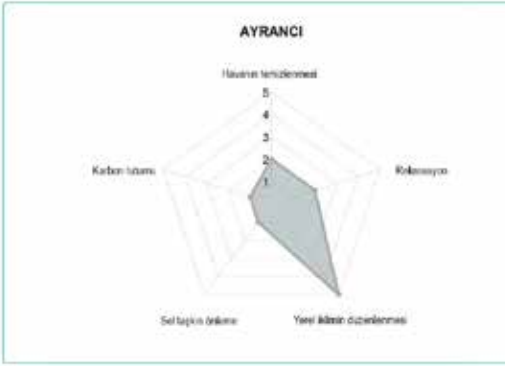
Konut bahçeleri, Ayrancı gibi mahallelerde yerel mikro iklim düzenlemesi açısından önemli bir role sahiptir. Ancak kentsel yenileme süreçlerinde bu bahçelerde bulunan yetişkin ağaçların büyük kısmı tehdit altındadır. Bu nedenle, mevcut ağaçların korunması ve bu alanların botanik envanterinin çıkarılması temel bir öncelik olarak kabul edilmektedir.⁽⁶⁾

5 S. D. Çağlayan, Ö. Balkız, F. Arslantaş, K. C. Sanalan, Y. Lise ve U. Zeydanlı, Şehir Planlama Aracı Olarak Ekosistem Hizmetleri: Çankaya İlçesi Örneği (Ankara: Doğa Koruma Merkezi, 2020), s. 84-86.

6 S. D. Çağlayan, Ö. Balkız, F. Arslantaş, K. C. Sanalan, Y. Lise ve U. Zeydanlı, Şehir Planlama Aracı Olarak Ekosistem Hizmetleri: Çankaya İlçesi Örneği, s. 110.

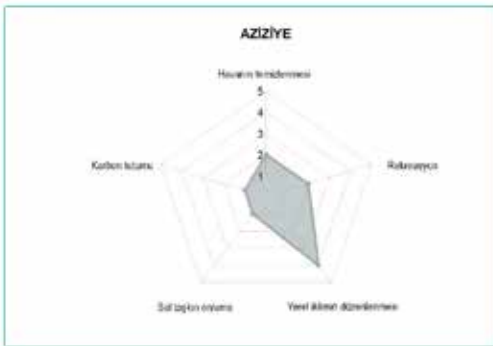
YEŞİL ALANLARIN EKOSİSTEM HİZMETLERİ

Ayrancı'daki yeşil alanlar, hava temizleme, rekreasyon ve yerel iklimin düzenlenmesi gibi ekosistem hizmetlerini sağlamaktadır. Bu alanların korunması ve geliştirilmesi, hem semtin hem de Çankaya'nın genel ekolojik dengesine katkı sağlayacaktır.⁽⁷⁾

Ayrancı Mahallesi

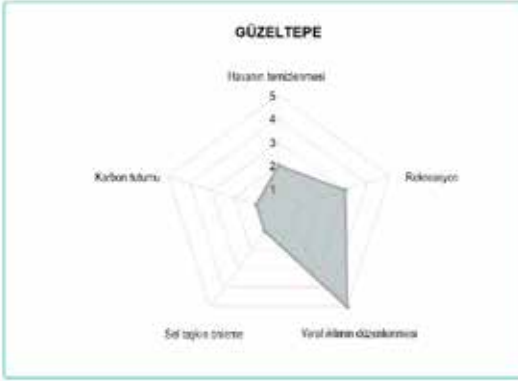
Ayrancı mahallesinin güneyinde konumlanan Dikmen Vadisi, etrafını soğutan bir vaha gibi. Mahallede kişi başına rekreasyon alanı miktarı 3 m²'nin biraz üzerindedir.

Aziziye Mahallesi

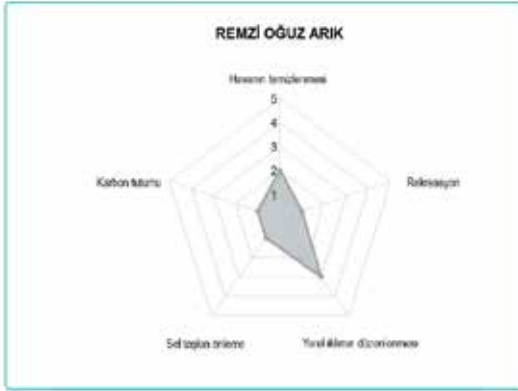
Aziziye mahallesindeki Portakal Çiçeği Parkı mahallenin yerel iklimin düzenlenmesi hizmeti performansını çok artırıyor. Özellikle Kuzgun Sokak'taki bahçeler, yeşil yol şeridi ve Rus Büyükelçiliği bahçesi bu etkiyi genişletiyor. Kişi başına düşen rekreasyon alanı 5 m²'nin altındadır.

7 S. D. Çağlayan, Ö. Balkız, F. Arslantaş, K. C. Sanalan, Y. Lise ve U. Zeydanlı, Şehir Planlama Aracı Olarak Ekosistem Hizmetleri: Çankaya İlçesi Örneği, s. 84.

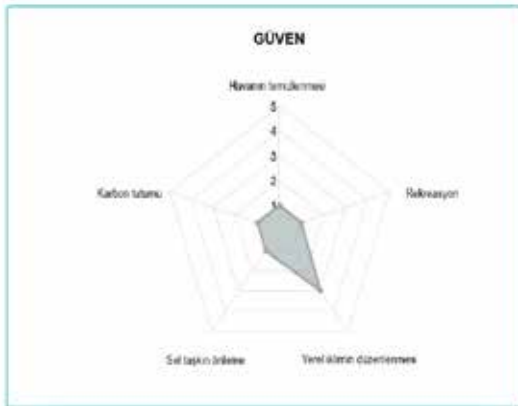
Güzeltepe Mahallesi

Güzeltepe mahallesinin batısındaki Dikmen Vadisi, mahallede ekosistem hizmetlerine en büyük katkıyı sağlayan yeşil alan. Mahallede kişi başına düşen rekreasyon alanı 13 m² ile semttteki en yüksek miktardır.

Remzi Oğuz Arık Mahallesi

Remzi Oğuz Arık mahallesinde hizmet sağlayıcı başlıca unsurlar büyükelçilik konutlarının bahçeleri. Ancak rekreasyon anlamında faydalanmak mümkün değil. Mahallede kişi başına düşen rekreasyon alanı 2 m²'nin biraz üzerindedir.

Güvenevler Mahallesi

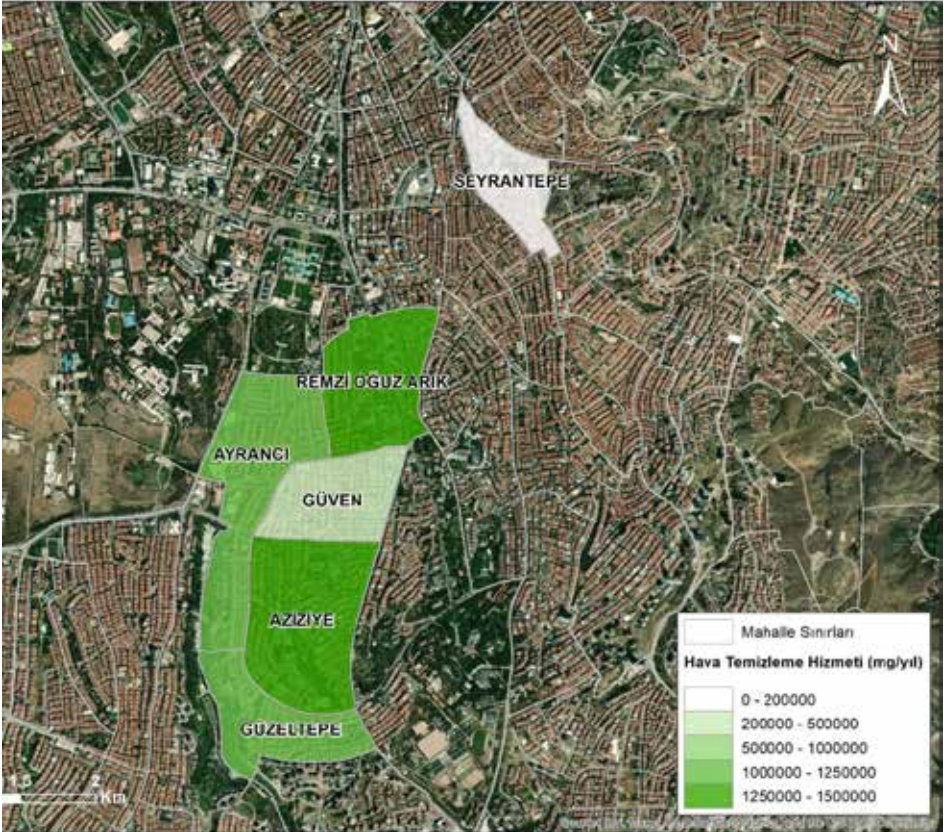
Ekosistem hizmetlerinin en düşük olduğu mahalle Güvenevler mahallesi. Yoğun yerleşim dokusuna sahip mahallede küçük cep parkları ve kısıtlı büyüklükteki konut bahçelerindeki ağaçlar dışında hizmet sağlayıcı bulunmuyor. Kişi başına düşen rekreasyon alanı 1 m²'nin altındadır.

BÖLÜM 3: ÇALIŞTAY SÜRECİ

3. ÇALIŞTAY SÜRECİ

EKOSİSTEM HİZMETLERİ VE KENT PLANLAMASI

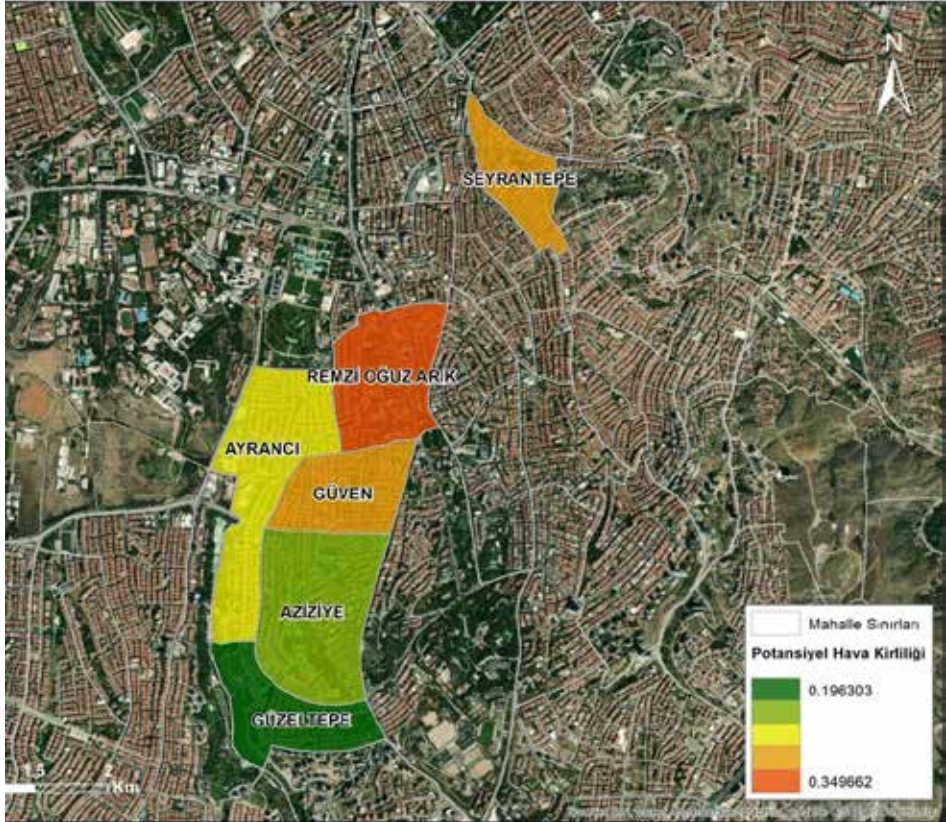
Ekosistem hizmetleri, düzenleyici, kültürel ve destekleyici işlevleriyle kentsel yaşamın sürdürülebilirliği için kritik bir öneme sahiptir. Düzenleyici hizmetler arasında hava temizleme, karbon tutma ve iklim düzenleme öne çıkmaktadır. Ayrıca sel ve taşkın önleme mekanizmalarının geliştirilmesi, kentsel altyapıyı destekleyen önemli katkılardan biridir. Kültürel hizmetler ise rekreasyon alanlarının artırılması ve bireylerin doğa ile etkileşimlerini güçlendirmeye yöneliktir. Destekleyici ekosistem hizmetleri ise diğer tüm hizmetlerin temelini oluşturan ekolojik süreçleri içerir.

(8)

8 Görsel, Gözde Güldal Karataş tarafından hazırlanan Şehir Planlama Aracı Olarak Ekosistem Hizmetleri sunumundan alınmıştır.

Ayrancı özelinde yapılan analizlerde, düzenleyici ve kültürel ekosistem hizmetlerinin artırılmasının, mahalledeki kentsel ısı adası etkisini azaltmada anahtar rol oynayacağı görülmüştür. Özellikle, yeşil altyapının genişletilmesi ve doğal varlıkların sürekliliğinin sağlanması bu süreçte önceliklidir.

(9)

9 Görsel, Gözde Güldal Karataş tarafından hazırlanan Şehir Planlama Aracı Olarak Ekosistem Hizmetleri sunumundan alınmıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ VE GELECEK PERSPEKTİFLERİ

Kentsel ısı adası etkisini azaltmak ve ekosistem hizmetlerini artırmak için aşağıdaki adımlar önerilmektedir:

Yeşil Altyapının Genişletilmesi:

- Yeşil çatılar, dikey bahçeler ve sokak ağaçlandırmaları gibi uygulamalarla şehirde doğal varlıkların artırılması.

Doğal Alanların Korunması ve Süreklilik Sağlanması:

- Doğal varlıkların kent merkezlerine entegrasyonunu sağlayan projelerin hayata geçirilmesi.

Toplumsal Farkındalık:

- Çevre bilincini artıracak eğitimler ve kampanyalar düzenlenmesi.

Bu öneriler, sürdürülebilir bir kent modelinin geliştirilmesine katkı sağlarken, kentsel ısı adası etkisinin azaltılmasında etkili bir yol haritası sunmaktadır. Ekosistem hizmetlerinin kentsel planlamada nasıl bir araç olarak kullanılabileceği, Ayrancı özelinde yapılan bu analizler üzerinden net bir şekilde ortaya konmaktadır.

Bu bilgiler, Gözde Güldal Karataş'ın "**Şehir Planlama Aracı Olarak Ekosistem Hizmetleri**" çalışmasından alınmıştır ve mahallede daha sürdürülebilir bir yaşam modeli oluşturmak için kılavuz niteliğindedir.

DOĞA TABANLI ÇÖZÜMLER VE ÇİĞLİ ÖRNEĞİ

Doğa tabanlı çözümler (NbS), doğanın kendi süreçlerini ve kaynaklarını kullanarak çevresel sorunlara yönelik çözümler sunmayı amaçlar. Bu yöntemler, ekosistemlerin sürdürülebilirliğini artırırken aynı zamanda kent sakinlerinin yaşam kalitesini iyileştirir. Örneğin, yeşil çatı ve dikey bahçeler, yalnızca yüzey sıcaklıklarını düşürmekle kalmaz, aynı zamanda karbon emisyonlarını azaltır ve hava kalitesini iyileştirir.

Teorik Çerçeve

Doğa tabanlı çözümler, sürdürülebilir şehircilik hedefleri doğrultusunda şu prensipler üzerine inşa edilir:

- **Ekosistem Hizmetlerinden Yararlanma:** Doğa, karbon tutma, yağmur suyu yönetimi ve enerji tasarrufu gibi işlevler sunar.
- **Çok İşlevli Kullanım:** Aynı alan hem biyolojik çeşitliliği artırır hem de topluma sosyal faydalar sunar (örneğin, parklar ve yeşil alanlar).
- **Katılımcı Yaklaşım:** Çözümler, yerel toplulukların ihtiyaçlarına ve karar verme süreçlerine dayalı olarak geliştirilir.

Çiğli'deki Doğa Tabanlı Çözüm Modelleri

Doç. Dr. Ayşe Kalaycı Önaç liderliğinde hazırlanan Çiğli İlçesi Yüzey Sıcaklıklarını Düşürmeye Yönelik Doğa Tabanlı Çözümler

çalışması, kentsel sıcaklık riskini azaltma konusunda örnek teşkil eden stratejiler sunmaktadır. Çalışma, mahalle düzeyinde sıcaklık risk endeksinin oluşturulması, mekânsal uygunluk analizleri ve doğa tabanlı çözümlerin geliştirilmesini kapsamaktadır.

Bu bağlamda, Çiğli İlçesi'nde yüzey sıcaklıklarını düşürmeye yönelik geliştirilen stratejiler şu noktalarda önem taşımaktadır:

- **Mekânsal Uygunluk Analizi:** Belirlenen kriterlere göre (bitki varlığı, yapı yoğunluğu, sıcak noktalara yakınlık ve yüzey sıcaklık değerleri), uygun alanlar belirlenmiştir. Bu yöntem, kentsel ısı adası etkisini azaltacak alanların tespitinde etkili bir araçtır.
- **Doğa Tabanlı Çözümler:** Yeşil altyapının genişletilmesi, doğayla uyumlu malzemelerin kullanımı ve çok işlevli tasarımlarla kentsel sıcaklıkların düşürülmesi hedeflenmiştir. Bu çözümler sayesinde yaşam kalitesi ve toplumsal refah artar, iklime bağlı afet riskleri azalır.

- **Elde Edilen Sonuçlar:** Çalışma kapsamında, Çiğli Belediyesi sınırlarında uygun alanların %18,8'inin sıcaklık riskini azaltmaya uygun olduğu belirlenmiştir. Bu alanlarda doğa tabanlı çözümlerle sürdürülebilir kentsel gelişim için fırsatlar yaratılmıştır.

(10)

Ayrancı'ya Uyarlanabilirlik

Çiğli'de uygulanan bu yöntemler, Ayrancı gibi yoğun yapılaşmaya sahip mahallelerde kullanılabilir. Örneğin:

Mekânsal Uygunluk Analizleri: Ayrancı'daki sıcaklık risk haritaları oluşturulabilir ve buna göre yeşil alan projeleri planlanabilir.

Topluluk Temelli Projeler: Mahalle sakinlerinin aktif katılımını içeren yeşil altyapı uygulamaları, sosyal kabulü artırabilir.

Bu yaklaşım, Ankara'nın Ayrancı Mahallesi gibi yoğun kentsel alanlarda uygulanabilecek pratik bir model sunmaktadır. Doğa tabanlı çözümler, yalnızca yüzey sıcaklıklarını düşürmekle kalmayıp, aynı zamanda biyolojik çeşitliliği artırmak, enerji tüketimini azaltmak ve toplumsal refahı desteklemek için de kritik bir rol oynamaktadır.

İmrahor Vadisi ve Doğa Tabanlı Metropolitan Stratejiler

Nilgöl Karadeniz, Zuhâl Dilaver, Savaş Zafer Şahin, Gökçen Kunter Karaduman ve E. Serdar Karaduman tarafından hazırlanan "Doğa Tabanlı Metropolitan Stratejiler: İmrahor Vadisi Örneği" çalışması, kent ekosistemlerinin sürdürülebilirliği için önemli bir referans sunmaktadır. Proje, Ankara'nın İmrahor Vadisi bölgesinde su yönetimi, doğal bitki örtüsü, yeşil altyapı ve iklim değişikliğine uyum konularında yenilikçi stratejiler geliştirmeyi amaçlamıştır.

Projenin Temel Yaklaşımları

■ Suyun Akılcı Kullanımı:

- Su hasadı ve yağmur suyu yönetimi uygulamalarıyla bölgedeki su miktarı ve kalitesinde iyileşme sağlanması hedeflenmiştir.

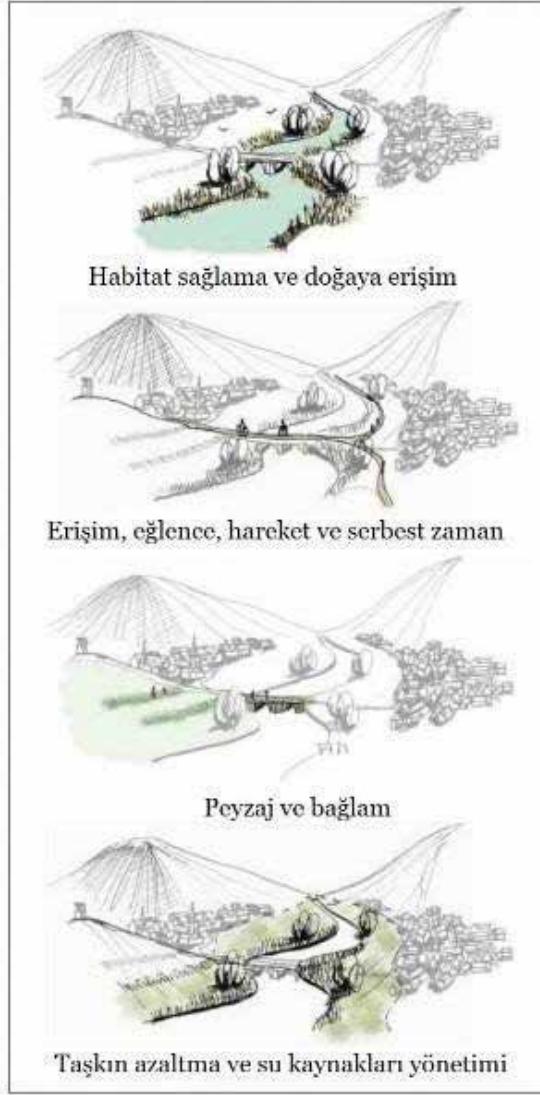

(11)

11 Karadeniz, N., Dilaver, Z., Şahin, S. Z., Karaduman, G. K., & Karaduman, E. S. (2024). Doğa Tabanlı Metropolitan Stratejiler: İmrahor Vadisi Örneği. Sunum. Ankara: Doğa Koruma Çalıştayı.

■ Doğal Bitki Örtüsü ve Erozyon Kontrolü:

- Yerel bitki türleriyle yapılan ağaçlandırma ve malçlama uygulamaları, erozyonu azaltmak ve toprağın su tutma kapasitesini artırmak için kullanılmıştır.

(12)

■ İklim Değişikliğine Uyum:

- Yeşil altyapı ve mavi-yeşil koridorlar oluşturularak, kentsel ısı adası etkisinin azaltılması ve karbon tutumunun artırılması sağlanmıştır.

12 Karadeniz, N., Dilaver, Z., Şahin, S. Z., Karaduman, C. K., & Karaduman, E. S. (2024). Doğa Tabanlı Metropoliten Stratejiler: İmrakor Vadisi Örneği. Sunum. Ankara: Doğa Koruma Çalıştayı.

Ayrancı ile İlişkilendirme

İmrahor Vadisi'nde uygulanan doğa tabanlı stratejiler, Ayrancı gibi kentsel yoğunluğu yüksek bölgelerde de uygulanabilir potansiyel taşımaktadır. Özellikle şu alanlarda benzer yaklaşımlar önerilmektedir:

- **Yağmur Bahçeleri ve Su Yönetimi:** Ayrancı'da uygun alanlarda yağmur bahçeleri tasarlanarak, yağışların etkili yönetimi ve kentsel sel riskinin azaltılması sağlanabilir.
- **Yerel Bitki Türlerinin Kullanımı:** Yerel ve kuraklığa dayanıklı bitkilerle oluşturulan yeşil alanlar, mahalledeki ekolojik dengeyi destekleyebilir.
- **Topluluk Katılımı ile Uygulama:** Mahalle sakinlerinin sürece dahil edilmesiyle, projelerin hem sahiplenilmesi hem de sürdürülebilirliği artırılabilir.

Bu proje, doğa tabanlı çözümlerin yerel yönetimler ve toplum iş birliği ile nasıl başarılı bir şekilde uygulanabileceğine dair somut bir örnek sunmaktadır. Ankara'nın diğer bölgelerine de model teşkil edebilecek bu yaklaşım, ekosistem hizmetlerini kent planlamasının merkezine yerleştirilmektedir.

BÖLÜM 4:
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ,
KİM NE YAPABİLİR?

4. ÇÖZÜM ÖNERİLERİ, KİM NE YAPABİLİR?

Kentsel ısı adası etkisi ile mücadele etmek için farklı aktörlerin sorumluluklarını ve katkılarını şu şekilde özetleyebiliriz:

Belediyelerin Rolü:

- **Planlama ve Uygulama:** Kentsel planlamada yeşil altyapıyı artırmak, yeni yeşil alanlar oluşturmak ve mevcut alanların korunmasını sağlamak.
- **Farkındalık ve Eğitim:** Halkın iklim krizi ve kentsel ısı adası etkisi konusunda bilinçlendirilmesi için bilgilendirme kampanyaları düzenlemek.
- **Veri Yönetimi:** Ağaç envanteri projeleri ve kentsel ısı haritaları oluşturmak.
- **İşbirlikleri:** Meslek odaları, sivil toplum kuruluşları ve ilgili birimlerle ortak projeler geliştirmek.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın Rolü:

- **Politika Geliştirme:** Kentsel ısı adası etkisini azaltacak ulusal düzeyde politikalar ve teşvik mekanizmaları oluşturmak.
- **Yasal Düzenlemeler:** Yeşil altyapıyı destekleyen zorunlu standartlar ve imar yönetmelikleri hazırlamak.
- **Destek Mekanizmaları:** Belediyeler ve yerel yönetimlere fon sağlayarak doğa tabanlı çözümleri teşvik etmek.

Bireylerin Katkısı:

- **Bilinçli Tüketim:** Enerji tasarrufuna özen göstermek, su kaynaklarını dikkatli kullanmak ve geri dönüşüm faaliyetlerine katılmak.
- **Toplum Katılımı:** Yerel projelerde gönüllü olarak yer almak, mahalle dayanışmasını artırarak farkındalık çalışmalarına destek olmak.
- **Yeşil Alanların Korunması:** Apartman ve site bahçelerindeki yeşil alanların korunması ve yeni bitkilendirme çalışmaları yapmak.

Bu öneriler, kentsel ısı adası etkisini azaltmak için çeşitli seviyelerde iş birliği ve katılım gerektiren kapsamlı bir yol haritası sunmaktadır.

Tartisma ve Oneriler

Çalıştay sırasında yapılan tartışmalar, kentsel planlama ve doğa tabanlı çözümler konusunda önemli çıkarımlar ve öneriler sunmuştur. Bu tartışmaların odak noktaları, çözüm önerileri ve eleştiriler aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- **Soğutma Stratejileri ve Yer Seçimi:** Kentlerin yeniden doğallaştırılması gerektiği, çim alanların karbon tutma kapasitesinin düşük olduğu ancak su yüzeylerinin yeşil alanlara göre daha yüksek soğutma etkisi yarattığı vurgulanmıştır. Dere ekosistemlerini canlandırmaya yönelik kentsel tasarım stratejilerinin geliştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.
- **İklim Krizi ve Yeşil Altyapı:** İklim değişikliği yerine “iklim krizi” kavramının ele alınması gerektiği vurgulanmış; tropik gün sayısındaki artış ve buharlaşma sorunlarının mavi-yeşil altyapılarla çözülebileceği belirtilmiştir. Ayrıca, yağmur suyu hasadı, geçirimsiz yüzeylerin azaltılması ve doğa tabanlı çözümler geliştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.
- **Yerel Yönetimlerin Rolü:** Yerel yönetimlerin hizmet önceliklerini belirlemesi, büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasında iş birliği ve yetki paylaşımının güçlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Ekolojik çözümlerin, özellikle imar rantının yüksek olduğu bölgelerde uygulanmasının zorluğuna dikkat çekilmiş; halkla birlikte çözüm önerileri geliştirilmesinin önemi vurgulanmıştır.
- **Toplum Katılımı ve Bilinçlendirme:** Halkın bilinçlendirilmesinin ve yerel toplulukların projelere aktif katılımının sağlanması gerektiği belirtilmiştir. Sivil toplum örgütleri ve kent konseylerinin ortak akıl oluşturmak için daha sık bir araya gelmesi önerilmiştir.
- **Veri ve Uygulama Eksiklikleri:** Veri eksikliği, özellikle ağaç envanteri projelerinde karşılaşılan zorluklar, kurumlar arası iletişim eksikliği ile birlikte dile getirilmiştir. Belediyelerin koruma ve uygulama aşamalarında daha etkili olması gerektiği vurgulanmıştır.
- **Ekolojik Yaklaşımlar ve Erişilebilirlik:** Kentsel dönüşümde ekolojik yaklaşımlar benimsenirken, dezavantajlı grupların (örneğin, engelliler ve çocuklu aileler) erişim sorunlarının dikkate alınması gerektiği ifade edilmiştir. Yeşil alanların korunmasında halkın bilinç seviyesinin artırılmasının önemine dikkat çekilmiştir.

- **Belediyeler Arası İşbirliği:** Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Çankaya Belediyesi arasındaki iş birliği olanaklarının artırılması gerektiği vurgulanmıştır. Büyükşehir ve İlçe belediyelerinin imar, fen işleri ve iklimle ilgili birimlerinin kentsel ısı adaları hakkında farkındalık kazanmaları, Ayrancı gibi mahallelerde yapılacak planlama süreçlerinde duyarlılık geliştirilmesi açısından önemlidir. Ayrıca, Ankara Büyükşehir Belediyesi İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Daire Başkanlığı ile Çankaya Belediyesi İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü'nün **SECAP** süreçlerinde kırılmalı analizleri bağlamında "**Kentsel Isı Adası Oluşumu**" haritalarının tüm kent ve Ayrancı için hazırlanması önerilmektedir.
- **Politika ve Uygulama Tutarlılığı:** Belediyelerin, iklim krizi ve doğa tabanlı çözümler konusunda somut adımlar atmaları, rapor ve strateji dokümanlarını uygulamaya dönüştürmeleri gerektiği belirtilmiştir. Planlama süreçlerinde politika ve uygulama arasında bir tutarlılık sağlanmalıdır.
- **Fon ve Kaynak Yönetimi:** AB projeleri ve dış kaynaklı fonların değerlendirilmesi, bütçe sorunlarının çözümüne katkı sağlayabilir. Ancak, bu tür kaynaklara ek olarak kamu bütçelerinin bu konuda daha etkin kullanılması gerektiği, savunuculuk faaliyetlerinin bu doğrultuda yoğunlaştırılmasının önemi vurgulanmıştır.

Bu öneriler, kentsel ısı adası etkisinin azaltılması, toplumsal farkındalığın artırılması ve sürdürülebilir kent planlaması için rehber niteliğindedir.

BÖLÜM 5: POLİTİKA METNİ

5. POLİTİKA METNİ

Bu politika metni, Ayrancı'daki kentsel ısı adası etkisi ve iklim krizi ile mücadelede bilimsel, sosyal ve yönetsel bir çerçeve sunmaktadır. Doğa tabanlı çözümler, toplumsal katılım, altyapı geliştirme ve yönetsel iş birliği ile sürdürülebilir bir şehir vizyonu mümkün kılınabilir. Bu öneriler, yalnızca Ayrancı için değil, benzer sorunlar yaşayan diğer kentler için de örnek teşkil edecek niteliktedir.

Ankara'nın Ayrancı semtinde düzenlenen "**Kentsel Isı Adası Etkisi ve İklim Krizi ile Mücadele**" temalı çalıştay, kentsel çevre sorunlarına yönelik kapsamlı ve bütüncül çözümler geliştirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalıştay, Türkiye'nin ulusal hedefleri, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin vizyonu ve ilgili kamu kurumlarının politikalarıyla uyumlu bir şekilde, 12. Kalkınma Planı, Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planları (SECAPlar) ve 2053 Net Sıfır Emisyon hedeflerini destekleyen somut öneriler sunmayı amaçlamıştır.

Ayrancı, yoğun kentsel yapılaşmaya rağmen zengin yeşil alan potansiyeline sahiptir. Ancak, mahalledeki yeşil alanlar üzerindeki tehditler, kentsel dönüşüm süreçleriyle birlikte artmaktadır. Çalıştay sırasında yapılan analizler ve tartışmalar, kentsel ısı adası etkisinin nedenlerini, çözüm yollarını ve bu etkilerin mahalle sakinleri üzerindeki sosyal, sağlık ve çevresel sonuçlarını kapsamlı bir şekilde ele almıştır.

Yoğun yapılaşma, betonlaşma ve asfalt yüzeylerin artışı, mahalledeki sıcaklık farklılıklarını tetiklemektedir. Yeşil alan eksikliği, yaz aylarında sıcaklık artışlarını kontrol edilemez düzeye getirmekte ve mikro iklim üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır. Trafik yoğunluğu ve endüstriyel faaliyetlerden kaynaklanan atık ısı, kentsel sıcaklık seviyelerini artırmaktadır.

Tropik gün sayısındaki artış (23°C'nin üzerinde gece sıcaklıkları) ve düzensiz yağış rejimleri, yerel altyapının sınırlarını zorlamaktadır. Yağmur suyu yönetimi eksikliği, sel ve taşkın risklerini artırırken, yeraltı su kaynaklarının tükenmesine yol açmaktadır. Biyolojik çeşitliliğin azalması, doğal ekosistem hizmetlerini zayıflatmaktadır.

Kalkınma Planı, çevre ve sürdürülebilirlik konularına öncelik vermektedir. Plan, kentsel alanlarda doğal varlıkların korunmasını ve iklim değişikliğine karşı dirençli altyapı sistemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Bu bağlamda, Ayrancı çalıştay kapsamında önerilen

doğa tabanlı çözümler ve yeşil altyapı projeleri, planın hedefleri ile örtüşmektedir. Ayrıca, 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi doğrultusunda, enerji verimliliği ve karbon salınımını azaltmaya yönelik politikalar, çalıştay sonuçlarında belirgin bir şekilde yer almıştır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, SECAP doğrultusunda, kentsel sürdürülebilirlik ve iklim değişikliğine uyum konularında aktif bir rol üstlenmiştir. Belediye, yeşil alanların artırılması, enerji verimliliği projelerinin teşvik edilmesi ve toplumsal farkındalık kampanyalarının yürütülmesi gibi uygulamalarla, kentsel ısı adası etkisini azaltmayı hedeflemektedir. Ayrancı semtindeki mevcut yeşil alanların korunması ve yeni alanların yaratılması, bu hedeflere ulaşmada kritik öneme sahiptir.

Doğa tabanlı çözümler, çalıştayda vurgulanan ana strateji olarak öne çıkmıştır. Betonlaşmış alanlarda doğal serinletici etkiler yaratmak için yeşil çatı uygulamaları ve dikey bahçeler teşvik edilmelidir. Ankara'nın ekolojik koşullarına uygun bitki türleri seçilerek yeşil alanlar artırılmalı ve karbon tutma kapasiteleri artırılmalıdır. Yağmur suyu toplama sistemleri yaygınlaştırılarak suyun etkin kullanımı sağlanmalı ve taşkın riski azaltılmalıdır.

Mevcut ağaç varlıklarının envanteri çıkarılmalı ve dijital olarak izlenebilir hale getirilmelidir. Yeni yapılaşmalarda yeşil altyapı standartları zorunlu hale getirilmelidir. Kentsel planlamada geçirimsiz yüzeyler yerine su geçiren materyaller tercih edilmelidir.

Mahalle sakinleri, kentsel ısı adası etkisi ve doğa tabanlı çözümler konusunda bilinçlendirilmelidir. Yeşil alanların erişilebilirliği artırılmalı, dezavantajlı gruplar için özel düzenlemeler yapılmalıdır. İklim değişikliğiyle mücadeleyle yönelik etkinlikler ve bilgilendirme çalışmaları artırılmalıdır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi ve ilgili kamu kurumları arasında güçlü bir koordinasyon sağlanmalıdır. Avrupa Birliği projeleri ve dış kaynaklı fonlar kullanılarak doğa tabanlı çözümler finanse edilmelidir. Üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları, bilimsel araştırmalar ve toplumsal projelerle sürece dahil edilmelidir.

2053 Net Sıfır Emisyon hedefi doğrultusunda, kentsel alanlarda karbon salınımının azaltılması büyük önem taşımaktadır. Ayrancı'daki doğa tabanlı çözümler ve kentsel planlama önerileri, bu hedefin gerçekleşmesine katkı sağlayacak niteliktedir. Özellikle, yeşil altyapı projeleri ve enerji verimliliği uygulamaları, kentsel sürdürülebilirlik için kilit rol oynamaktadır.

Ayrancı Çalıştayı, kentsel ısı adası etkisi ve iklim krizi ile mücadelede yenilikçi ve uygulanabilir çözümler sunmuştur. Türkiye'nin ulusal politikaları ve 2053 hedefleriyle uyumlu olan bu öneriler, Ankara Büyükşehir Belediyesi ve diğer paydaşlar için önemli bir rehber niteliğindedir. Doğa tabanlı çözümler, toplumsal katılım, altyapı geliştirme ve yönetsel iş birlikleriyle sürdürülebilir bir gelecek inşa etmek mümkündür. Bu çalıştayda belirlenen stratejiler, yalnızca Ayrancı için değil, Türkiye genelinde benzer sorunlar yaşayan tüm şehirler için örnek teşkil etmektedir.

TEŞEKKÜRLER

Bu çalıştayın gerçekleşmesinde emeği geçen tüm katılımcılara, destekleyen kurumlara ve Avrupa Birliği Sivil Düşün Programına teşekkürler.

AYRANCI'DA
KENTSEL ISI ADASINA KARŞI
DOĞA TABANLI ÇÖZÜMLER
ÇALIŞTAYI

16 KASIM 2024
MİDİ HOTEL - ANKARA

AYRANCI'DA KENTSEL ISI ADASI ETKİSİ ÇALIŞTAYI

16 Kasım 2024 – Cumartesi
 Midi Hotel ANKARA
 Andrey Karlov Sokağı No:40 Y.Ayrancı

- 13.00 – 13.10 Sunuş
Ali Necati Koçak (Ayrancım Derneği Başkanı)
- 13.10 – 13.20 Proje anketinin sunumu
Ezgi Acar/Hilal Öztürk (Ayrancım Derneği)
 Şehir Plancısı
- 13.20 – 13.30 Neden ısı adası projesi?
Irmak Dalgıç (Ayrancım Derneği)
 Siyaset Bilimci
- 13.30 – 13.40 Ayrancı Isı Haritası
Sercan Sevgili
 Şehir Plancısı
- Konuşmalar**
- E. Serdar Karaduman** (Kent-Lab)
 Moderatör
- 13.40 – 14.00 Şehir Planlama Aracı Olarak Ekosistem Hizmetleri –
 Çankaya İlçe Örneği
Gözde Güldal (Doğa Koruma Merkezi)
- 14.00 - 14.20 Kentlerde yüzey sıcaklıklarını düşürmeye yönelik
 doğa tabanlı çözümler: Çiğli örneği
Doç. Dr. Ayşe Kalaycı Önaç
 (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Mühendislik ve
 Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü)
- 14.20 – 14.40 Kentlerde iklim değişikliğine hazırlık ve iklim akıllı
 yaklaşımlarda mavi/yeşil uygulamaların önemi
Dr. Öğr. Üyesi Ufuk Özkan
 (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Orman Fakültesi
 Orman Mühendisliği Böl.)
- 14.40 – 15.00 Doğa Tabanlı Çözümler ve İmrahor Projesi
Prof. Dr. Nilgül Karadeniz (Kent-Lab)
 (Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü)
Doç. Dr. Zuhâl Dilaver (Kent-Lab)
 (Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü)
- 15.00 – 15.20 Ara
- 15.20 – 17.00 Tartışmalar
 Çalıştay Kapanış Sunuşu

AYRANCI'DA KENTSEL ISI ADASINA KARŞI DOĞA TABANLI ÇÖZÜMLER ÇALIŞTAYI KONUŞMACILARI

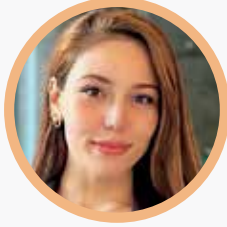
ALİ NECATİ KOÇAK / Ayrancım Derneği Başkanı

Gazi Üniversitesi İ.İ.B.F. Ekonometri mezunu, yüksek lisansını Ankara HBV Üniversitesinde Siyasal İletişim alanında tamamladı. İnşaat Mühendisleri Odası Genel Merkezi'nde çalıştı. Çankaya Belediyesi Meclis Üyeliği yaptı, imar komisyonunda görev aldı. SODEV Genel Sekreteri ve Ankara Temsilciliği yaptı. Çankaya Kent Konseyi Yürütme Kurulu Üyesi olarak görev aldı. Ayrancım Derneği'nin başkanı olarak 2019 yılından beri görev yapmaktadır.

EZGİ ACAR / Şehir Plancısı

2023 yılında Gazi Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden mezun oldu. Üniversite yıllarında Ankara'nın yerel basın organlarında reklam pazarlama ve editörlük alanlarında çalışarak önemli deneyimler kazandı. Şu anda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Milli Emlak Biriminde çalışıyor. Ayrancım Gazetesi'nde kent gündemine ilişkin yazmakta ve Ayrancım Derneği projelerinde görev almaktadır.

E. HİLAL ÖZTÜRK / Şehir Plancısı

2023 yılında Gazi Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden mezun oldu. Üniversite yıllarında Türkiye'nin ve dünyanın iklim değişikliğine karşı çözüm önerilerinin sunulduğu çalışmalara katıldı. Gazi Üniversitesi, Planlamada Coğrafi Bilgi Sistemleri Bölümünde yüksek lisans yapmakta ve Kahramankazan Belediyesi, İmar ve Şehircilik Müdürlüğünde şehir plancısı olarak çalışmaktadır. Ayrancım Gazetesi'nde ve Ayrancım Derneği projelerinde görev almaktadır.

IRMAK DALGIÇ BULUT / Siyaset Bilimci

Gazi Üniversitesi Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi mezunu, yüksek lisansını HBV Üniversitesi kentleşme ve çevre sorunları alanında tamamladı. Kamu yönetimi bölümünde doktora çalışmasına devam etmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'nda çalışmaktadır. Ayrancım Derneği Genel Sekreteri ve Ayrancım Gazetesi Sorumlu Yazı İşleri Müdürü olarak görev yapmaktadır.

SERCAN SEVGİLİ / Şehir Plancısı

2022 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama bölümünden mezun oldu. Mezuniyetinden sonra bir sene kadar serbest olarak bazı kamu kurumlarına danışmanlık verdi. Şu anda Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfında araştırmacı olarak çalışıyor. Ayrancım Gazetesi'nde kent gündemi ile ilişkin yazılar yazmakta ve gönüllü olarak Ayrancım Derneği'nde çalışmalarına devam etmektedir.

E. SERDAR KARADUMAN / Şehir Plancısı / Kent-Lab

ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü mezunu. ODTÜ Kentsel Politika Planlama Yerel Yönetimler Bölümü, AÜ Kent ve Çevre Bilimleri ve İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Medya ve İletişim bölümlerinde yüksek lisans çalışmaları yapmıştır. TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi Başkanlığı ve TMMOB Genel Sekreter Yardımcılığı, Çankaya Belediyesi Belde A.Ş. Genel Müdürlüğü görevlerinde bulundu. Halen kurucusu olduğu Kent-Lab Derneği ile iklim ve ekoloji alanında hak savunuculuğu yapmaya devam etmektedir.

GÖZDE GÜLDAL / Şehir Plancısı

ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama mezunu, yüksek lisansını Kentsel Tasarım alanında tamamladı. Şehir Plancıları Odası'nda yönetim kurulu üyeliği yaparak meslek örgütü çalışmalarında yer aldı. Çevre politikaları alanında çalıştı ve TEMA Vakfı'nda Çevre Politikaları Bölüm Başkan yardımcılığı görevi yaptı. İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü ve Doğa Koruma Merkezi Vakfının birlikte yürüttüğü "İklim Değişikliği ve Orman Ekosistem Hizmetleri" projesinin koordinatörlüğünü yapmaktadır. Çevre politikaları ve planlama alanında çalışmalar yürütmektedir.

AYŞE KALAYCI ÖNAÇ / Peyzaj Mimarı

(İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü)

Lisans eğitimini Abant İzzet Baysal Üniversitesi Orman Fakültesi'nde, yüksek lisansını Düzce Üniversitesi'nde, doktorasını Ege Üniversitesi'nde tamamlamıştır. Halen İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nde doçent olarak görev yapmaktadır. Çeşitli ulusal ve uluslararası projelerde yer almış, akademik yayınları ve saha projeleriyle çalışmalarına devam etmektedir.

UFUK ÖZKAN / Orman Mühendisi

(İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Müh. Bölümü)

Hidroekoloji ve iklim değişikliği alanlarında uzmanlaşmış bir akademisyendir. TÜBİTAK destekli projelerde ve AB-ECHO yangın önleme projelerinde araştırmacı ve proje yöneticisi olarak görev almıştır. Kanada'da Natural Resources Canada'da karbon muhasebesi üzerine çalışmalarda bulunmuş ve çeşitli uluslararası projelerde yer almıştır. Şu anda İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Orman Fakültesi'nde akademik çalışmalarına devam etmektedir.

NİLGÜL KARADENİZ / Peyzaj Mimarı

(Kent-Lab / Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü)

1986 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nden mezun olmuştur. Lisansüstü çalışmaları korunan alan planlaması ve duyarlı ekosistemlerin yönetimi üzerine odaklanmıştır. Son dönemde peyzaj biyografisi, ekosistem hizmetleri ve yeşil altyapı konuları üzerinde çalışmaktadır.

ZUHAL DİLAVER / Peyzaj Mimarı

(Kent-Lab / Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü)

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Peyzaj planlama, yeşil altyapı ve ekosistem hizmetleri konularında uzmanlaşmış olan Dilaver, doğa tabanlı çözümler ve iklim dostu projeler üzerine çalışmalar yapmaktadır. Hem akademik yayınları hem de saha projeleriyle sürdürülebilir peyzaj tasarımı ve ekolojik planlama alanlarına katkıda bulunmaktadır.

Ezgi Acar

Ezgi Acar, Hilal Öztürk

İrmak Dalgıç Bulut

Sercan Sevgili

Katılımcılar

Ali Necati Koçak

Gözde Güldal

Doç. Dr. Ayşe Kalaycı Önaç

Dr. Öğr. Üyesi Ufuk Özkan

Prof. Dr. Nilgöl Karadeniz

Doç. Dr. Zuhâl Dilaver

Hilal Öztürk, Ezgi Acar, Seval Nuray Başgöl, Ali Necati Koçak, Irmak Dalgıç Bulut

Gökçen Kunter Karaduman, Zuhâl Dilaver, E.Serdar Karaduman, Ayşe Kalaycı Önaç, Nilgöl Karadeniz, Ufuk Özkan

Gökçen Kunter Karaduman, Zuhul Dilaver, Hilal Öztürk, Ezgi Acar, E.Serdar Karaduman, Ali Necati Koçak, Irmak Dalgıç Bulut, Ayşe Kalaycı Önaç, Nilgöl Karadeniz, Ufuk Özkan

Çalıştay katılımcıları toplu halde

semtiniz daha mı az yağış alıyor?

#birnedenivar

  The Green Deal is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change. It is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change. It is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change.

mahalleniz eskisinden daha mı sıcak?

#birnedenivar

  The Green Deal is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change. It is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change. It is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change.

artan sıcaklar sağlığını tehdit mi ediyor?

#birnedenivar

  The Green Deal is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change. It is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change. It is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change.

mevsimler eskiden daha mı farklıydı?

#birnedenivar

  The Green Deal is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change. It is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change. It is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change.

klimalar yüzünden yazın daha fazla mı elektrik parası ödüyoruz?

#birnedenivar

  The Green Deal is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change. It is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change. It is a plan to make Europe greener and more resilient to climate change.

Ayrancı Smti
Kent Kültürü
ve Dayanışma
Derneği

WEB

www.ayrancim.org.tr

dernek@ayrancim.org.tr

ADRES

Ballı Sokağı No:8/6
Kavaklıdere
Çankaya - Ankara

TELEFON

T. : 0312 425 86 00

Derneğin Amacı

Derneğin amacı, Ayrancı semtinde bulunan Ayrancı, Aziziye, Güvnevler, Güzeltepe ve Remzi Oğuz Arık mahallelerinde kent yaşamı ve kültürünü katılımcı, demokratik ve çağdaş koşullarda geliştirmek ve zenginleştirmek, kentlilik bilincinin oluşturulmasına katkıda bulunmak, kentler ve problemleri üzerine çalışmalar yaparak Ayrancı semtinin sosyal ve ekonomik yönden gelişimine destek olmak, semtte yaşayanlar arasında dayanışmanın geliştirilmesi için çalışmalar yapmak, kentlilerin kente katılımlarını sağlamak ve arttırmak, kent politikalarının oluşturulmasına olanak sağlamak ve bu alandaki ağların geliştirilmesine katkıda bulunmak olarak belirlenmiştir.

Belirlenen amaçlar gerçekleştirilirken, 'Avrupa Kentsel Şartı' esas alınarak "Kent Hakkı" alanında çalışır.

Misyonumuz

Derneğin misyonu, Ayrancı semtinde kent yaşamı ve kültürünü katılımcı, demokratik ve çağdaş koşullarda geliştirmek ve zenginleştirmek, kentlilik bilincinin oluşturulmasına katkıda bulunarak kente katılımlarını arttırmaktır.

Vizyonumuz

Ayrancı semtinin kent kültürü gelişmiş ve zenginleşmiş, mahalle sakinlerinin katılımcı, demokratik ve çağdaş komşuluk bilinciyle yaşadığı bir semt olmasıdır.

Motivasyonumuz

Ayrancı semtinin kuruluşundan itibaren eğitim düzeyi yüksek, kente katılım bilincine duyarlı, çevresindeki sorunların farkında olan bunların çözümü için çaba sarfeden, komşularına ve mahallesine karşı hoşgörülü ve saygılı bireylerden oluşması ve mahalle bilincine sahip çıkmasıdır.

Kentsel Stratejiler ve Yerel Uygulamalar Derneği

WEB

www.kentlab.org

info@kentlab.org

ADRES

Altındağ Atatürk Kültür
Merkezi Sivil Toplum
Kuruluşları Yerleşkesi
(Koşukavak Mah.
4169/2 Sk. No:5 PK:120)
Bornova / İZMİR

Kent-Lab, yerel yönetimler ve şehircilik alanında çalışan akademisyen, yerel yönetim çalışanı ve uzmanlardan oluşan bir grup hak savunucusu tarafından 2020 yılında kurulmuştur.

Derneğin amacı, kamusal alanın inşası için ortak olanın mekansallaştırılmasında, yerel yönetimler ve şehircilik disiplinlerinin kolaylaştırıcılığını sağlayarak, paydaşların kapasitelerini arttırmaktır.

Kent-Lab, yerel yönetimler alanında yaratıcı çözümlerin ve güçlü işbirliklerinin oluşması için platformları geliştirmeyi hedefler.

Kent-Lab, kentlerin yaşam kalitesinin gelişmesi ve ortak olanın inşası için yenilikçi çözümler üzerine çalışır.

Kent-Lab, kamu yönetimi, sivil toplum ve uzmanlar arasında ortaklıkların gelişmesi için köprüler kurar.

Bu kapsamda derneğimiz;

- Kamu-Sivil Toplum İşbirliği
- Yerel Yönetimlerde Stratejik Planlama ve Eylem Planları gibi araçların geliştirilmesi
- Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının Yerelleştirilmesi
- Yerel İklim Politikaları ve Stratejileri
- Doğa Tabanlı Kentsel Çözümler
- İnsan Hakları Kentleri
- Kültürel Miras ve Yönetimi
- İyi Yönetişim ve Katılım
- Kentsel Planlama ve Tasarım
- Bölgesel Planlama ve Kalkınma
- Kentsel Dönüşüm ve Konut Politikaları
- Akıllı Kentler
- Yeşil Dönüşüm
- Yeşil Enerji
- Enerji Verimliliği
- Atık Yönetimi - Geri Dönüşüm
- Ölçme/Değerlendirme
- Veri Yönetimi
- Yerel Yönetimlerde İletişim Stratejileri
- Kültür Politikaları ve Planlama konularında çalışmalar yapmaktadır.

Doğa Koruma
Merkezi

WEB

www.dkm.org.tr

dkm@dkm.org.tr

ADRES

Çiğdem Mahallesi
1594. Sokak No: 3
06530
Çankaya/Ankara

TELEFON

T. : 0312 287 40 67

Amacımız

Doğa Koruma Merkezi (DKM), 2004 yılında, biyolojik çeşitliliğin etkin şekilde korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir şekilde yönetilmesi amacıyla kurulmuştur. Kuruluşundan bu yana dünyanın farklı yerlerindeki uygulamaları da izleyerek biyolojik çeşitliliğin korunması, sürdürülebilir kullanım ve iklim değişikliğine uyum için yeni araçlar ve yöntemler geliştirmeye odaklanan DKM, uygulanabilir, hayata geçirilebilir çözümler ortaya konmasını sürecin en kilit noktası olarak görmektedir.

DKM, kamu ve özel sektör ortakları ile koordineli bir şekilde, klasik koruma yaklaşımlarına alternatif olarak doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi ve akılcı kullanımına yönelik örnekler geliştirmekte;

- Koruma biyolojisini temel olarak kapsamlı ve yenilikçi uygulamalarla biyolojik çeşitlilik koruma ve doğal kaynak yönetimi için çözümler üretmekte,
- Koruma biyolojisinin ormancılık, tarımsal uygulamalar ve kentleşme alanlarında politika üretmekten uygulamaya ve entegrasyonuna kadar devlet kurumlarıyla birlikte çalışmakta,
- İklim değişikliğinin türler, doğal ekosistemler ve bu ekosistemlere bağımlı toplum kesimlerinin üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak ve direncini arttırmak için uyum çalışmaları hayata geçirmekte,
- Bu konularda gerekli altyapının oluşmasını sağlamaya çalışmaktadır.

Avrupa
Birliği **sivil
düşün**

Avrupa Birliği
Sivil Düşün
Programı

WEB

www.sivildusun.net

info@sivildusun.eu

ADRES

Ahlatlıbel Mahallesi
1902. Sok. No:43
06805
Çankaya / ANKARA

TELEFON

T. : 0534 626 0607

Sivil Düşün nedir?

Sivil Düşün bir Avrupa Birliği programıdır. Türkiye'deki sivil toplum örgütleri ve aktivistlerin küçük ölçekli/kısa dönemli hak odaklı çalışmalarına aynı katkı ve uzmanlık desteği verir. Sivil Düşün desteklerini farklı yapan, tek aşamada, hızlı ve kolay biçimde başvurulabilmesi; sivil topluma, ihtiyaçlarını somut biçimde tespit etmesi ve sonuç odaklı çalışması yolunda rehberlik sunmasıdır.

Programa dair tüm süreçler Avrupa Birliği'nin amaç, değer ve çalışma pratiklerine uygun olarak gerçekleştirilir. AB programlarından destek almak, insan hakları ve demokrasi için evrensel değerleri paylaşan bir aktivistler ve örgütler topluluğuna katılmak anlamına gelir.

Sivil Düşün, temel, sosyal, ekonomik, kültürel alandaki insan hak ve özgürlüklerinin yanı sıra hayvan ve çevre hakları alanında yapılan çalışmaları da destekler.

AYRANCI'DA KENTSEL ISI ADASINA KARŞI DOĞA TABANLI ÇÖZÜMLER POLİTİKA BELGESİ

Kentsel ısı adası etkisi, kentlerin çevresindeki kırsal alanlara kıyasla daha sıcak olması durumunu ifade etmektedir. 19. yüzyılın başlarında Luke Howard tarafından Londra üzerinde yaptığı gözlemlerle ilk kez tanımlanan bu kavram, genellikle yoğun yapılaşma, asfalt ve beton yüzeylerin ısıyı emmesi ve yavaşça salması, yeşil alanların azalması ve antropojenik (insan kaynaklı) ısı salınımı gibi nedenlerle ortaya çıkar. Howard, şehir merkezindeki sıcaklıkların kırsal alanlara göre belirgin şekilde daha yüksek olduğunu belgeleyen ilk kişidir.

Ayrancı semti son yıllarda yaşadığı kentsel dönüşüm nedeniyle kentsel ısı adası etkisine maruz kalacağını düşündüğümüz bir bölgedir. Bu nedenle Ayrancı semtini tehdit eden kentsel ısı adası etkisini ve buna karşı doğa tabanlı çözümleri tartışmak üzere düzenlediğimiz çalıştaydaki tespitler ve sonucunda oluşan politika belgesi bu alandaki çalışmalar için yol gösterici olacaktır.

ISBN 978-625-95479-1-6

9 786259 547916